"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 265 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Perjantaina, marrask. 30 p:nä—Friday, Nov. 30 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

METSÄTYÖLÄISTEN TAISTELU LAAJENEE POHJ.-ONTARIOSSA

Vanhentuneiden tuotantolaitosten takia vaatii Besco lisää apua

MAAN SUURIMMAT RASKAAN TEOLLISUUDEN KAPITALISTIRYHMÄT OVAT KÄRKKYMÄSSÄ KUKIN ETUJENSA MUKAISTA VALTION AVUSTUSTA

OTTAWA, marrask. 30. — "Veronmaksajat eivät usko, että hallitus tulisi antamaan rahoja tehottomien tuotantolaitosten takia syntyneiden tappioiden korvaamiseksi", sanoi täällä tulliasioiden neuvottelevan komissionin pitämissä kuulusteluissa Steel Company of Canadan presidentti R. H. McMaster, selittäen, että Bescolla on vanhentuneita tuotantolaitoksia. McMaster sanoi edustamansa hamiltonilaisen liikkeen tehneen viime aikoina suuria korjauksia tuotantolaitoksiinsa, jotta ne ovat mahdollisimman nykyaikaiset ja säästävät huomattavasti tuotantokustannuksissa.

Kysymyksessä on ollut koksiksi poltettavan ja teräksen ja raudan sulattamisessa tarvittavan ulkomaalaisen hiilen tullimaksujen takaisin palauttaminen, Bescon vaatiessa vastaavaa korvausta kaikesta sen kaivannoissa kaivetusta hiilestä, mikä on koksiksi poltettu sen teollisuuslaitoksissa käytettäväksi. Algoma Steel Corporation haluaisi taasen asetettavaksi tullin maahan tuotettavalle koksille, sillä mainittu yhtymä polttaa koksia kauppaa varten teollisuuslaitoksissaan. International Nickel Company haluaisi vuorostaan tullivapaata koksia.

Crows Nest Pass'in hiiliparoonit haluaisivat taasen vapaata hiilen maahantuontia, jotta Yhdysvaltain hallitus poistaisi tullin canadalaiselta hiileltä, jota mainitut hiiliparoonit ovat edullisessa tilaisuudessa lähettämään rajan yli.

Kysymys hiilen ja koksin tullimaksuista ja niiden takaisin maksamisesta siltä hiilimäärältä, mikä on poltettu koksiksi, joko raudan ja teräksen valmistamista tai yleistä kauppaa varten, on mielenkiintoinen siksi, että siinä törmäävät vastakkain erinäisten edellämainittujen suurten liikeyritysten edut. Asiasta käyty väittely osottaa, että kaikki yritykset haluaisivat omien etujensa mukaista valtion suojelusta kilpailevien liikkeiden vahingoksi. Hallitus tulee olemaan kysymyksessä erittäin vaikeassa asemassa, mutta tulee ilmeisesti tyydyttämään eniten suurinta yritystä Beskoa, mikä saa jo entuudestaan kaikenlaatuisia etuisuuksia, samoinkuin muutkin edellämainitut raskaan teollisuuden liikeyritykset.

Herrat kärsineet saman kohtalon kuin työläiset

Kaivoksen johtajat kuolleet kaasuräjähdyksessä salaperäisellä tavalla

WILLIAMSON, W. Va., marrask. 29. — Glogora Coal Companyn presidentti, pääjohtaja ja kaivoksen superintendentti menetti eilen henkensä Himlerin kaivoksessa Himlerissä Kentuckyssa, noin 20 mailin päässä Williamstonista. He ovat nähtävästi joutuneet pienemmän kaasuräjähdyksen uhreiksi.

Williamsonin hiilikaivostyönantajain yhdistyksen taholta annettujen tietojen mukaan, olivat kuolleet kaivosyhtiön presidentti Richard Williams, Huntingtonista; pääjohtaja C. H. Beidenmiller ja superintendentti C. D. Schegel joka on yhtiön Kentuckyssa olevan kaivannon johtaja. Yhtiön Huntingtonissa sijaitseva pääkonttori ilmottaa, etei se ole saanut yksityiskohtaisia tietoja onnettomuudesta.

Tässä onnettomuudessa ovat riistäjäin edustajat joutuneet saman kohtalon alaiseksi, joka niin usein lankeaa heidän orjiensa osalle.

Verisiä mellakoita Tshekkoslovakiassa

Työläisiä kuollut ja haavoittunut, kun poliisi hyökkäsi kommunistien kokoukseen

PRAG, Tshekkoslovakia, marrask. 28. — Yksi kommunisti ja yksi santarmi surmautuivat ja useita kommunisteja haavoittui, kun poliisit ja santarmit hyökkäsivät maanantaina erääseen kommunistien kokoukseen Bereksekhissä. Työläiset vastasivat poliisien hyökkäykseen, ja virkavalta sai yliotteen vasta sen jälkeen, kun oli saanut lisävoimia.

A.F.L:n johto pysyy Green ja kumppanien petollisissa käsissä

Ammattiliikkeen petturien seuraava konventsioni pidetään Torontossa

NEW ORLEANS, La., marrask. 29. — Presidentti William Green ja koko lista Amerikan ammattijärjestön entisiä virkailijoita valittiin uudelleen vuodeksi virkaansa täällä koolla olevassa konventsionissa eilen. Edustajat valitsivat Toronton seuraavan, vuonna 1929 pidettävän konventsionin kokoontumispaikaksi.

Maanviljelijät kieltäytyneet kannattamasta sodan puoltajia

SASKATOON, SASK., marrask. 30. — United Farmers of Canadan Saskatchewanin jaoston kymmenennen piirin jäsenet ovat täällä pitämässään konventsioonissa kieltäytyneet kannattamasta sellaisia ehdokkaita parlamntin jäseniksi, jotka eivät julista olevansa pakollisen asevelvollisuuden ja sodan vastustajia.

Avioerojen myöntäminen on riidanalaisena

Konservatiiviset senaattorit haluavat tehdä lakon

OTTAWA, marrask. 30. — Tähän mennessä on senaatin avioerokomitea saanut yhteensä 94 avioerohakemusta, joista 81 on Torontosta, 1 Ottawasta, 10 Montrealista ja 2 muualta Quebecin maakunnasta. Viime istuntokaudella ilmoitti senaatin konservatiivien johtaja W. B. Ross, että kukaan konservatiivinen senaattori ei tule työskentelemään avioerokomiteassa ontariolaisten avioerojen ratkaisemisessa, ellei parlamentti ryhdy toimenpiteisiin, joiden tarkotuksena on avioero-oikeuden aikaansaaminen Ontarion maakuntaan.

Kaikesta huolimatta väitetään, että hallitus ei tule tekemään ehdotusta avioero-oikeuden perustamisesta Ontarioon.

Avioeroa vaativista 94 on 52 naisia ja 42 miehiä.

Meri uhkaa hävittää kaupunkeja Belgiassa

Pohjanmeren myrsky särkenyt rantapadot laajalla alalla

Brysseli, marrask. 29. — Myrsky, joka oli jo välillä heikentynyt, puhkesi taasen kovalla voimalla Pohjanmeren rannikolla eilen, murtaen ammottavan aukon rantapatoihin Breedenen luona ja Kursaalin kaupunki Middelkerquessä on vaarassa joutua meriveden alle. Viisikymmentä belgialaista kylää on tulvan peitossa. Sotaväki on mobilisoitu työhön patojen korjaamiseen.

Rantapadot ilmoitetaan myöskin särkyneen Picardian rannikolla Normandiassa. Suuret maa-alat ovat tulvan alla näillä Ranskan alavilla rannikkoseudulla.

Melkoiset alueet Hollannissa ovat joutuneet kärsimään tulvista.

Humpuukikuningas pettänyt tytön

TIRANA, Albania, marrask. 28. — "Kuningas" Zogu on kirjoittanut Elbassonissa olevalle miljonääritilanomistaja Vilantzille, että hän purkaa kihlauksensa tämän tyttären kanssa, koska hänen uuden asemansa vuoksi ei sovi mennä avioliittoon muun kuin kuninkaallista verta omaavan naisen kanssa.

Zogu runnattiin viime kesänä kuninkaaksi humpuukivaalien avulla, mutta sen jälkeen on tilanne ollut maassa niin kriitillinen, että hänen on täytynyt jo kolmannen kerran lykätä kruunausjuhlallisuuksien järjestämisen.

240 lakossa olevaa metsätyöläistä ilmotetaan jo poistuneen työmailta ja saapuneen Kapuskasingin kauppalaan

LAKKOLAISTEN ILMOTETAAN OLEVAN KIPEÄSSÄ AVUSTUKSEN TARPEESSA

Vapaudelle saapunut tänä aamuna asiasta kaksi sähkösanomaa

KAPUSKASING, Ont., marrask. 30. — Metsätyöläisten lakkotaistelu on alkanut näillä seuduilla voimakkaana. Spruce Falls Pulp and Paper Companyn kämpiltä on nyt jo saapunut Kapuskasingin kauppalaan kaksisataaneljäkymmentä miestä.

PORT ARTHUR, Ont., marrask. 30. — Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton kiertävä järjestäjä toveri Kislow ilmottaa liiton päämajaan tänne saapuneessa sähkösanomassa, että Spruce Falls Pulp and Paper Companyn kämpillä on yli kaksisataa työläistä mennyt lakkoon vaatien palkkojen korottamista. Taisteluun menneet metsätyöläiset ovat kipeässä avustuksen tarpeessa.

Alf. Hautamäki.

Edelläolevista tiedoista päättäen on pohjois-Ontarion metsätyöläisten taisteluliike laajentunut huomattavasti, kun Kapuskasingissa sijaitsevalle Spruce Falls Pulp and Paper Companyn paperitehtaalle paperipuita hakkauttavilla työmailla työskennelleet metsätyöläiset ovat menneet lakkoon. Mainitut työmaat sijaitsevat Kapuskasingin ympäristössä useiden kymmenien mailien laajuisella alueella ja etupäässä pohjoiseen Kapuskasingista.

Kun paperipuiden katkaseminen on alkanut vasta hiljattain ja kun palkat, joita työläiset vaativat korotettaviksi, ovat olleet kurjemmat kuin moniin vuosiin, niin on ymmärrettävää, että työläiset ovat olleet pakotetut ryhtymään taisteluun vailla tarpeellisia varoja lakon onnellista jatkamista varten.

Tämän vuoksi on tarpeellista, että käynnissä olevaa keräystä lakossa jo entuudestaan olevien työläisten avustamiseksi tehostetaan ja laajennetaan kun taistelu näkyy saavan yhä laajemman luonteen.

26 hiilenkaivajaa surmattu Albertan kaivannoissa 1927

VIIME VUODEN LOPULLA OLI 259 HIILIKAIVANNOSSA TYÖSSÄ 11,639 TYÖLÄISTÄ

EDMONTON, ALTA., marrask. 30. — Maakunnan kaivosministeriön viime vuotta koskevassa selostuksessa ilmotetaan viime vuoden kuluessa surmaantuneen maakunnan hiilikaivannoissa kaikkiaan 26 työläistä, minkä lisäksi 76 työläistä loukkaantui erittäin vaikeasti ja 115 lievemmin. Vuoden lopulla ilmoitettiin 259 kaivantoa olleen käynnissä, joissa ilmotettiin vuoden lopulla olleen työssä 11,639 työläistä. Vuoden kuluessa sanottiin hyljätyn kaikkiaan 63 kaivantoa.

Vuoden kuluessa tuotettiin hiiltä kaikkiaan 6,936,780 tonnia, eli 970 tonnia kutakin maanalla työskennellyttä työläistä kohden. Tuotetusta hiilestä käytettiin maakunnassa 1,508,089 tonnia; muihin maakuntiin myytiin 2,250,154 tonnia; Yhdysvaltoihin 45,160 tonnia; rautateille 2,759,765 tonnia; ja loput käytettiin joko brikettien valmistamiseen, koksin polttamiseen, kaivantojen omiin tarkotuksiin, kun 44,160 tonnia oli pantu varastoon ja 105,974 tonnia hylkyläjään.

Kaivannoissa työskennelleistä työläisistä oli 8,856 työssä maanalla ja loput maanpäällä. Vuoden lopulla oli 7,480 työläiselle annettu todistus kykeneväisyydestään työskentelemään hiilenkaivajana. Kaivoslain rikkomisesta nostettiin vuoden kuluessa 29 syytöstä ja jokaisesta annettiin tuomio.

Tulevaisuuden kemiallinen sota

Saksan sotaministeri väheksyy sen merkitystä — Ylistää sos.dem. Ebertiä junkkeri-armeijan luomisesta

BERLIN, marrask. 29. — Keskustellessaan nykyaikaisesta sodankäynnistä eilen, huomautti Saksan sotaministeri Wilhelm Gruener, ettei hänen mielestä n.k. kemiallisella sodankäynnillä ole niin suuri merkitys, kuin mitä oletetaan. Kemiallinen sota esiintyy enemmän kirjallisuudessa kuin tosioloissa, väitti tämä Saksan imperialististen sotavoimain johtaja.

Gruener kertoi Deutsche Gesellschaftille, että ilmasodan merkitys tulevien sotien taktiikassa ei ollut vielä tarkoin määritelty. Hän antoi tunnustuksensa presidentti Ebert-vainajalle siitä, että hän vaikutti nykyisen Saksan armeijan luomisessa, jossa on säilytetty vanhan keisarillisen armeijan "hyvät ominaisuudet" entistä suuremmassa määrässä. Sotaministeri kuitenkin väitti, ettei Saksan armeija ole mikään sotaa uhkaava laitos.

On mielenkiintoista todeta, että tämä militaristi kiittää Saksan sos.dem. petturien Eberttiä siitä, että hän pystytti Saksaan armeijan vanhaan keisarivallan malliin.

"PIENI" LASKUVIRHE

New York, marrask. 29. — Samaan aikaan, kun monet hänen tyttäristään koettavat laihduttaa itsensä, on maaemo saanut tietää, että hänen painonsa on n. 592,000,000,000,000,000,000 tonnia raskaampi, kuin mitä tähän saakka on arvioitu. Viimeisimmät tohtori Heylin laskelmat osoittavat, että maapallon paino on n. kuusiseksitillionaa viisisataayhdeksänkymmentäkaksi kvintillionaa tonnia.

C.P.R. on tienannut yli 41 miljoonaa 10 kuukaudessa

VOITOT LÄHES KYMMENEN MILJOONAA DOLLARIA SUUREMMAT KUIN VIIME VUONNA

MONTREAL, marrask. 30. — Kun Canadian Pacific rautatie maksaa työläisilleen niinkin huonoa palkkaa kuin 25 sentiä tunnilta ja kaksi dollaria päivältä, niin on se tämän kautta onnistunut tämän vuoden kymmenen kuukauden kuluessa "ansaitsemaan" laiskojen osakkeenomistajiensa hyvittämiseksi entistä suuremmat voitot, sillä lokakuun juuri julkisuuteen laskettu tiliselostus osottaa rautatien liikennevoittojen nousseen lokakuussa 10,006,279.14 dollariin, osottaen siis 3,094,913.95 dollarin suuruista lisäystä edellisen vuoden lokakuuhun verrattuna, jolloin liikennevoitot nousivat 6,971,365.19 dollariin.

Vuoden kuluneiden kymmenen kuukauden liikennevoitot ilmotetaan 41,231,568.80 dollariksi, eli 9,764,957.77 dollaria suuremmiksi kuin viime vuoden kymmenen ensimäisen kuukauden aikana, jolloin niiden määrä oli 31,466,611.03 dollaria.

Kun C.P.R:n voittojen määrää ja lisääntymistä käytetään eräänlaisena maan kapitalistien hyvinvoinnin ja voittoilun puntarina, niin ei ole epäilemistäkään etteikö kapitalisteilla olisi erinomaisen "hyvä aika".

Puolessa vuodessa saapui Canadaan 2,240 suomalaista

KUUDESSA KUUKAUDESSA ON CANADA SAANUT KAIKKIAAN 123,713 UUTTA ASUKASTA

OTTAWA, marrask. 30. — Syyskuun loppuun päättyneen vuoden kuluessa oli Canadaan saapuneista 123,713 siirtolaisesta 2,240 suomalaisia, 44,876 brittiläisiä, 18,707 yhdysvaltalaisia ja loput muista maista. Maahan saapuneista oli 74,628 täysikasvuisia miehiä ja 26,987 naisia sekä 22,098 lapsia.

Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna osotti siirtolaisuus huomattavaa lisääntymistä, sillä siirtolaisten määrän ollessa viime vuonna 109,027 henkeä lisääntyi se 14,688 hengellä tämän vuoden mainitun puolen vuoden kuluessa.

Maanviljelystä varten saapui maahan mainittuna aikana 77,440 henkeä, palvelijoiksi 11,366 henkeä, muiden ollessa eri alojen työläisiä, liikemiehiä, vapaiden ammattien harjoittajia ynnä muita.

Kun 36 prosenttia maahan saapuneista siirtolaisista oli brittiläisiä ja 15 prosenttia yhdysvaltalaisia, niin oli enemmistö, eli 51 prosenttia maahan tulleista englanninkieltä puhuvista maista. Viime vuoden vastaavana aikana oli siirtolaisten lukumäärä 50 prosenttia kummassakin ryhmässä, sillä Englannista saapui 36 ja Yhdysvalloista 14 prosenttia siirtolaisten kokonaismäärästä.

Tutkinevat viljan laadun määrittelemistäkin

Ilmottaa Saskatchewanin viljakomissionin jäsenet

PORT ARTHUR, ONT., marrask. 30. — Saskatchewanin maakuntahallituksen nimittämä viljakomissioni on alkanut tutkimuksensa täällä tutustumalla täkäläisiin viljasäiliöihin ja viljan käsittelyyn niissä.

Komissionin puheenjohtaja on ilmoittanut, että komissioni saattaa "hankkia täydellisen valaehtoisen todistusainehiston muun muassa viljan laadun luokittelun ja määrittelyn, sekottamisen ja lähettämisen alalta." Komitean ilmotetaan saavan liittohallitukselta niin laajat valtuudet, että voi niiden perusteella määrätä kuulusteltavakseen kenen tahansa.

Kaksi surmaantunut ylikäytävällä

MORTHLACH, SASK., marrask. 30. — Kaksi Secretan piirin yksipäistä maanviljelijää on saanut surmansa kun C.N.R:n rahtijuna ajoi heidän autonsa päälle Bucknellin ylikäytävällä eilen. Edwin Gunderson surmaantui heti paikalla ja A. J. Toner heitti henkensä kaksi tuntia myöhemmin matkalla Moose Jaw'n sairaalaan.

Stalin selostaa Neuvostoliiton nopeata taloudellista edistystä

1,650,000,000 RUPLAA TEOLLISUUSSIJOITUKSISSA TÄNÄVUONNA — SADOSSA 70,000,000:N PUUDAN LISÄYS — OIKEISTOA LYÖTY

NEW YORK, marrask. 28. — "Daily Worker" on saanut Moskovasta t.k. 28 pnä päivätyn sähkösanoman, jossa selostetaan Neuvostoliiton kommunistipuolueen sihteerin Joseph Stalinin puolueen keskuskomitean täysiistunnossa pitämää valaisevaa puhetta maan teollisoitumisesta, maatalouden uudelleen rakentamisesta ja puolueen sisäisestä tilanteesta.

"Teollinen kehitys on määrättävissä Neuvostoliiton ulkonaisten ja sisäisten olojen mukaan", sanoi Stalin. "Neuvostoliitto on edistyvä valta, jolla on takapajuinen tuotannollinen tekniikka. Tekniikkaa on parannettava. Neuvostoliiton itsenäisyys riippuu riittävästä teollisesta perustasta."

Viljatuotannon lisääntyminen

"Maataloudellinen jälleenrakentaminen edellyttää teollisuuden kehittymistä. Pääomasijoitukset teollisuudessa tekevät 1,650 miljoonaa ruplaa eli 330 miljoonaa ruplaa enemmän kuin viime vuonna. Frumkin tekee oikeistolaisia harhaväitteitä sen perusteella, että viljaa tuottava alue on pienentynyt, mikä on todella tapahtunut epäonnistuneiden satojen takia. Siitä huolimatta on tuotanto yhteensä 70 miljoonaa puutaa enemmän kuin viime vuonna.

"Viljatuotantoa on lisättävä ja kokoamisyrityksiä laajennettava. Kylien puoluetoverien on otettava huomioon jyrkkä erilaistuminen keskivarakkaiden talonpoikien ja kulakkien välillä. Köyhien ja keskivarakkaiden talonpoikien tulee saada enemmän rohkaisua. Viljan hinnat ovat jo nyt nousseet. Satakahdeksankymmentämiljoonaa ruplaa on käytetty tänä vuonna valtion ja osuustoiminnallisiin yksikköihin, eli 75 miljoonaa enemmän, kuin viime vuonna. Kolmesataamiljoonaa ruplaa on jaettu ennakkoviljanostoihin eli 100 miljoonaa enemmän kuin viime vuonna.

Rakennustoiminnan välttämättömyys

"Tarvikkeiden puute johtuu työläisten ja talonpoikain tarpeiden lisääntymisestä. Pula on yhteydessä nykyisen teollisen jälleenrakennuskauden kanssa, uudet tehtaat kun eivät ole vielä kokonaan käynnissä. Maatalouskoneistojen ja kalujen tuotannon lisääntyminen tulee supistamaan puutteen.

Pienessä mittakaavassa tapahtuvan tuotannon ylivoimaisuus Neuvostoliitossa muodostaa yhteiskunnallisen pohjan hairahduksille. Oikeistolainen hairahtumisella on taipumusta omaksua porvarillisen ideologian. Oikeistolaisuuden voitto merkitseisi puolueen aatteellista luhistumista, ja lisättyjä mahdollisuuksia kapitalismin palautumiselle.

"Frumkin edustaa terävää oikeistolaista hairahtumista. Taistelu kahdella rintamalla oikeistolaista ja vasemmistolaista hairahtumista vastaan on tarpeellinen. Oikeistolaiset selittävät, etä Dneiprostroin voima-asema on hyödytön, kun taas vasemmistolaiset vaativat yhden vuodessa. Oikeistolaiset selittävät, ettei kulakkeja vastaan ole hyökättävä, kun vasemmistolaiset sitävastoin väittävät, että ei ainoastaan kulakkeja, vaan myöskin keskitalonpoikia vastaan on hyökättävä.

"Keskustalaisuutta ei ole puolueessa. Lenin myöskin johti taistelua kahdella rintamalla, eikä ollut koskaan keskustalainen. Pääase taistelussa oikeistolaisuutta vastaan on tällä kerralla aatteellinen. Kokemukset Trotskyn taistelussa osoittavat, että ensiksi on turvauduttava aatteellisiin metoodeihin. Oikeistolainen vaara on lisääntynyt, mutta ei ole saavuttanut määriteltyä muotoa. Oikeistolainen hairahdus kehittyi viljan hankinnan yhteydessä olevien vaikeuksien yhteydessä."

Poliittinen toimisto hyväksyi yksimielisesti nykyiset teesit, ja täysiistunto päättyi t.k. 25 pnä.

HARVINAINEN MUINAISLÖYTÖ

New York, marrask. 29. — Sukellustöitä suorittaessa onnistui eräs sukeltaja löytämään Limanissa Costa Rican saaren rannoilla vanhan sotalaivan, joka oli kokonaan korallikasvullisuuden peitossa. Laiva on täytynyt joutua meren pohjaan n. 150 vuotta takaperin, ja arvellaan, että se olisi joku merirosvolaiva, josta voitaisiin löytää arvokkaita aarteita. Muutamia tykkejä on saatu nostetuksi meren pinnalle. On ryhdytty toimiin löydön perinpohjaista tutkimista varten.

Ulkomaalaisten naisten maahan tuottamisessa harjotetaan petosta

Pappi toteaa, että lukuisia naisia ei ole saapunut määräpaikkaansa

QUEBEC, marrask. 30. — Siirtolaispappi isä Casgrain on täällä esittänyt lukuisia todistuksia tekemiensä väitteiden tueksi, että suuret joukot keski-Europasta maahan tuotettuja palvelijattaria eivät koskaan saavu määräpaikkaansa, vaan katoavat matkalla taikka menevät muualle. Niinpä milt'ei kaikki Montrealin läheisyydessä asuville ranskalaisille maanviljelijöille saapuviksi ilmotetut palvelijattaret eivät edes käväse oletetun vastaanottajansa luona. Lisäksi on erittäin kyseenalaista, että ranskalaiset maanviljelijät ottaisivat työhönsä puolalaisia, liettualaisia tai muita keski-eurooppalaisia palvelijattaria, sillä ranskalaista työvoimaa on tarpeeksi.

Vancouveriin ilmotetaan Penderkadun varrelle menneen suuren joukon naisia sellaisen naishenkilön vastaanotettavaksi, joka on tuomittu salakapakoimisesta ja on muuten maineeltaan epäilyttävä. Hänen talossaan sanotaan vietettävän kevytmielistä elämää.

Isä Casgrain ilmottaa menevänsä joulukuussa Ottawaan neuvotellakseen asiasta siirtolaisviranomaisten kanssa ja todistaakseen esittämänsä väitteet kirjallisilla todistuksilla, joita hänelle ovat lähettäneet eri seuduilla maata olevat papit ja hyväntekeväisyysyhdistysten toimitsijat.

Laivastovehkeilyjen viimeisin vaihe

Britton itse selittää, ettei hänen neuvotteluehdotuksensa estä laivastovarusteluja

WASHINGTON, marrask. 29. — Kongressin laivastokomitean puheenjohtajan, Fred Brittonin suoraan Englannin pääministeri Baldwinille tekemä ehdotus, että Englannin parlamentin ja kongressin laivastokomiteat ryhtyisivät neuvottelemaan sopimuksen aikaansaamisesta molempien imperialistivaltojen laivastopolitiikassa, on aiheuttanut paljon keskustelua hallituspiireissä.

Brittonia on syytetty siitä, että hän oli sivuuttanut hallituksen ja presidentin tarjoustaan tehdessä, ja että niinollen mainittu ehdotus ei tulkitse hallitusvallan mielipiteitä. Britton itse on kiirehtinyt allevilvaamaan, ettei hänen esityksensä tarkoituksena ole millään tavalla häiritä hallituksen laivasto-ohjelman toteuttamista. Hän sanoo pitävänsä 15 risteilijän rakentamista välttämättömänä, jotta Yhdysvallat pääsisivät "yhdenvertaiseen asemaan" Englannin kanssa kevyiden risteilijäin luokassa. Brittonin ehdotuksen mukaan laivastoneuvottelut aloitettaisiin Canadassa ensi maalisk. 4 pn jälkeen.

Englannin valtapiirit suhtautuvat myötätuntoisesti ehdotukseen

Lontoo, marrask. 30. — Porvarilehdistö on asettunut kannattamaan Brittonin ehdotusta sellaisen parlamenttien välisen laivastokonventsionin järjestämistä Yhdysvaltain ja Englannin välillä, josta puuttuisivat laivaston asiantuntijat. Lordi Cecil, joka on ollut oppositsionissa amiraliteetin politiikkaan nähden, huomauttaa että sanotunlaisissa neuvotteluissa voisivat Yhdysvallat ottaa esille kysymyksen puolueettomien valtain oikeudesta harjoittaa kauppaa sotaakäyvien valtojen kanssa. Cecil kannatti neuvottelujen käymistä yhdenvertaisuuden pohjalla sekä tonnistoon että tykistöön nähden. Ei ole tiedossa milloin Englanti lähettää vastauksensa Brittonin ehdotukseen.

— Toronton yleisessä sairaalassa ilmotetaan olevan maailman parhaimmat X-säde (Röngsten) aparaatit.

VAPAUS Canadan suomalaisten työläisten äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja mainituina pyhäpäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. E. A. TENHUNEN. H. SULA. E. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT: [illegible]

Vapauden toimitus: Hammond 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W. Vapauden konttori: Liberty Building, 25 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

[illegible] J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Imperialistista ryntäystä tehostetaan Europassa

Nauttiessaan aamiaista viime lauantaiaamulla useiden senaattorien kera Valkoisessa talossa, ilmotti Yhdysvaltain presidentti Coolidge, että taasen on valmistunut muuan suunnitelma, millä koetetaan Yhdysvaltain hallitus saada jäseneksi "pysyväiseen kansainväliseen oikeuslaitokseen", mikä muos paremmin tunnetaan Kansainliiton "maailman oikeutena". Tämä on yksi niistä "kesken jäänneistä" asioista, minkä Coolidge tahtoo selvittää, ennenkuin hän siirtää toimensa, Yhdysvaltain imperialismin toimeenpanevan komitean puheenjohtajan viran, seuraajalleen Hooverille.

Coolidge kuvaa tätä uutta suunnitelmaa yhtenä lisätodistuksena hallituksensa rauhallisista pyrkimyksistä, ja siten seuraa tavanmukaista latuaan, mihin kuuluu sotavarustelujen salaaminen ja joukkojen pettäminen pasifistisilla tunnuksilla.

Mikä kannustaa Amerikan imperialismia yhtymään maailman oikeuden jäsenyyteen? Sama johtosyy kuin 1926, jolloin tästä kysymyksestä suoritettiin kuuluisaksi tullut väittely senaatissa. Amerikan imperialismi tahtoo päästä Kansainliiton laillisen osaston jäsenyyteen siksi, että se siten saisi temmattua imperialistisen kilpailijansa, Britannian, käsistä Kansainliiton kontrollin ja niiden maiden vallinnan, mitkä muodostavat Kansainliiton. Wall-kadun imperialismi tahtoo päästä semmoiseen asemaan, missä se voi oman johtonsa alaisena mobilisoida Kansainliittoa omien tarkotuksiensa mukaisesti, käytettäväksi Neuvostoliittoa ja Kiinan vallankumousta vastaan sekä maailman taantumuksen puolesta. Tämä hanke maailman oikeuteen yhtymisestä ei ole sen pasifistisempi kuin mitä on imperialistisen lahtarin ja rosvon, Hooverin, niin sanottu "hyväntahdon" matka latinalaiseen Amerikkaan.

Maailman oikeuteen yhtyminen ei näet tiedä sitä, kuten Borah ja muut "liberaalit" väittävät, että nöyrä ja viaton amerikalainen kapitalismi astuisi ihmisiä syövän europalaisten leijonain luolaan. Se tietää imperialististen jättiläisen astumista maailman oikeuteen, mikä on Kansainliiton takaovi, siinä mielessä, että se siten saisi murskattua kilpailijansa ja että se saisi vallittua Versaillesin "rauhan"-konferenssissa haudotun hyökkäysinstrumentin. Se tietää sitä, että Yhdysvaltain tyrannivalta tulee käyttämään kaikkia käytettävissä olevia keinoja niiden biljoonain suojelemiseksi, mitkä se on Europaan sijoittanut, ja että se yrittää laajentaa valtaansa vieläkin laajemmalle alueelle. Lyhyesti sanottuna, se on muuan toimenpide kohti uutta maailmanteurastusta, mihin imperialistinen kilpailu maailman kontrollista on maailman heittämässä.

Jokainen liike diplomaattisella alalla on uusi varotus työväenluokalle, eräänlainen vaaran signaali, minkä pitäisi kannustaa työläisiä ja farmareita uuteen ja entistään päättäväisempään taisteluun imperialismia ja kaikkia sen asiamiehiä vastaan.

Vain taukoamaton taistelu kapitalismin mahdin tuhoamiseksi voi tuottaa voiton joukoille taistelussa juonittelijoita ja verikylpyjä vastaan. — *Daily Worker.*

Sanomalehti — joukkojen valistusväline

"Kapitalismi on tehnyt sanomalehdistä kapitalistisen liikeyrityksen, hyödyn tuottajan rikkaille, tietojen ja huvin tuojan heille, mutta työtätekevien pettäjän ja pimittämisaiheen. Me murskaamme hyödyn ja petoksen aseen.

"Me olemme alkaneet tehdä sanomalehdistä joukkojen valistamisaseen, asettaa niiden opettamiseksi elämään ja rakentamaan talouttaan ilman kartanoherroja ja kapitalisteja. Me olemme vasta alkaneet tehdä sitä... Mutta on tehtävä vielä hyvin paljon, on kuljettava vielä hyvin pitkä tie."

Ylläolevat lauseet ovat Leninin, tuon proletariaatin diktatuurin ja hegemonia-opin tienraivaajan lausumat. Ne on hyvä muistaa nyt, kun meilläkin uutterasti työskennellään todellisen työväestön sanomalehdistön luomiseksi ja rakentamiseksi. Kommunistiset sanomalehdet edustavat uutta sanomalehtityyppiä kapitalistimaissakin. Ne eivät täytä palstojaan kaikella sillä roskalla, mikä valuu porvarillisten ja eräänlaisten "työväenlehtienkin" palstoille, vaan niiden sisältö muodostuu työläisille ja työtäteville farmareille hyödyllisistä tiedoista, opetuksista ja teorioista. Tämän tähden ovat aina kommunistiset joukkojen lehdet verrattomasti paljon yläpuolella porvarillisten ja valheellisia "työväenlehtiä". Niitä siis kannattaa levittää työläisten luettavaksi.

Kansainvälinen keräys Suomen uhrien hyväksi

Ruotsin metsä- ja uittotyöläisliiton osasto Morassa, Taalainmaassa, on kääntynyt liittohallinnon puoleen Gävlessä kehotuksella, että ammattijärjestö ja kansainvälinen organisatio kaikissa ammattiyhdistyksissä vapaaehtoisen keräyksen "suomalaisten tovereiden hyväksi, jotka Turun hovioikeus on tuominnut epäinhimillisiin vankilarangaistuksiin toimintansa johdosta Suomen työväenluokan hyväksi."

Esityksen perustelussa huomautetaan, että Gävlen liittokongressi päätti yksimielisesti kaikin tavoin tukea vangittuja tovereita. Lisäksi on vapaaehtoisella keräyksellä moraalinen merkityksensä Suomen vallassaoloijoihin, ja merkitsee se myös solidaarisuussiteiden lujittumista niiden kanssa, jotka ovat taistelleet luokkansa etujen puolesta.

Samanlaisia ehdotuksia ovat tehneet toisetkin ammattiyhdistykset Ylä-Taalainmaassa.

Suomen lähettiläälle on myös edelleen lähetetty protesteja luokkatuomioiden johdosta.

"Saksassa (Tarkottaa aikaa ennen v. 1848 porvarillista vallankumousta.) taistelee kommunistinen puolue, mikäli vaan porvaristo esiintyy kumouksellisena, yhdessä porvariston kanssa rajatonta yksinvaltaa, feodaalista maanomistusta vastaan, ja pikkuporvaristoa vastaan. Mutta se ei laiminlyö hetkeäkään saadakseen työläisten tietoisuudessa mahdollisimman selville porvariston ja proletariaatin välisen vastakkaisuuden, jotta Saksan työläiset heti voisivat kääntää ne yhteiskunnalliset ja valtiolliset edellytykset, mitkä porvariston valtaan ollessaan täytyy synnyttää, yhtä moneksi aseeksi porvaristoa vastaan, niin että taantumuksellisten luokkien kukistuttua Saksassa heti alkaa taistelu itse porvaristoa vastaan." (Kommunistisesta manifestista.)

Työ ja pääoma taas taistelussa Ruhrin rikkailla riistomailla

Noin 215,000 terästyöläistä Ruhrin teollisuusalueella taistelee parhaillaan elinehtojensa puolesta. Kapitalistit ovat heittäneet heidät sulkuun. Taistelu uhkaa edelleen laajentua. Tämän vuoksi ovatkin monen työläistoverin katseet kohdistuneet näille kivihiili- ja teräskapitalistien valtamaille.

Kun allekirjoittaneella lokakuun 25 pnä ja taas 31 pnä oli tilaisuus käydä tämän suurkapitalismin sysimustan valtakunnan läpi, lienee paikallaan esittää muutamia siellä tehtyjä havaintoja.

Ruhrin teollisuusalueella on useita proletaareista rikkaita kaupunkeja. Essenissä, joka on kuulu Kruppin ent. tykkitehtaista, on asukkaita n. 470,000, Düsseldorfissa 431,000, Dortmundissa 320,000, Duisburgissa 272,000 Gelsenkirchenissä 208,000 Bochumissa 157,000, Hambornissa 127,000 j.n.e Oikeastaan koko laaja Ruhrin ja Westfahlenin teollisuusalue on melkein kuin yhtä suurta kaupunkia. On vaikea erottaa rajaa eri kaupunkien välillä, joita toisiinsa yhdistävät raitiotiet. Niiden nokisissa vaunuissa raahaavat kaivos- ja terästyöläiset itsensä Kruppin ja Thyssenin helvetteihin. Koko alue on kuin savutorvien muodostamaa metsää. Valtavat terässulatot kohoavat toistensa vieressä. Yön pimeydessä syöksyy niistä mahtavia tulenkieliä kohti korkeutta, valaisten taivaan punertavaksi.

Päivällä peittää savu koko alueen

ja terästehtaiden välistä tuskin eroittaa kivihiilikaivosten nostotorneja, joihin maan uumenista vedetään vuosittain miljoonia tonneja hiiltä. Juna kulkee alueen läpi muutamia tunteja. Koko ajan tuntee itsensä kuin näihin valtaviin teollisuusalueihin kiinnilumotuksi. Niiden edessä ei voi olla tuntematta työn kaikkivoipaisuutta. Näiden kautta kahlitaan suureksi osaksi luonto. Mutta luonnon orjuuttajat eivät ole osanneet vapauttaa itseään muutamista riistäjistä. Niin valtavaa kuin Ruhrin kivihiili- ja terästeollisuusalue on, en ole nähnyt muualla kuin Pittsburghin ja Youngstownin vastaavanlaisilla alueilla Yhdysvalloissa. Niiden kanssa kilpailee Ruhr menestyksellä monessa suhteessa.

Alueen työläiset asuvat suurimmaksi osaksi kivitaloissa, jotka ovat paksun kivihiilipölyn peittämiä. Ainakin päältäpäin ne ovat melkein kammottavan näköisiä. Lapset juoksentelivat ulkona avojaloin. He luonnollisesti näyttivät likaisilta, sillä kukapa voisi pitää itseään puhtaana, kun ilma on aina täynnä hiilenpölyä ja terässulattimojen mustaa savua. Alueen asukkaat kertoivat, että kun aamulla astuu ulos ovesta jättää jalka jäljen rappuselle kerääntyneeseen hiilen ja savun pölyyn. Ei siis sovi ihmetellä, vaikka ihmisetkin näyttävät suurelta osalta epäsiisteiltä. Ne herraskaiset, jotka alueen läpi matkustaessaan nyrpistävät nokkaansa inhon eleillä moittivat kansan ja paikkojen likaisuutta, pitäisi panna sinne työskentelemään ja elämään siellä ilman palvelijoita. Varmaankin oppisivat antamaan työlle arvon ja kunnian. Mutta siellä joutuu raatamaan ja elämään vain proletariaatti, joka saa olla kiitollinen jos saa itselleen ja perheelleen edes jonkunkinlaisen nokisen loukon.

Saksan amsterdamilaiselta ammattiyhdistyspampuilta sain virallisen tilaston, jonka mukaan Saksan ammattitaitoisten metallityöläisten tuntipalkat olisivat olleet viime elokuussa keskimäärin 1:02,5 Saksan markkaa (1 Saksan markka = 9.55 Suomen markkaa) ja ammattitaidottomain 0.72,3 markkaa. He väittävät tilastoja oikeiksi, mutta yksinpä sosdem puolueen pää-äänenkannattajan "Vorwärts'in iltapainos, "Der Abend'kin tk. 1 päivän numerossaan tunnustaa, että Ruhrin alueen ammattitaitoiset metallityöläiset ovat ennen sulkua saaneet vain 0.78 mk. tunnissa ja ammattitaidottomat 0.60 mk. Kun ottaa huomioon, että

elinkustannukset tälläkin teollisuusalueella ovat erittäin korkeat,

ymmärtää työläisten kurjan aseman. Esim. Hampurin ammattiyhdistysten omistamassa matkailijakodissa, joka on tarkoitettu työläisiä varten, maksaa vösija 5 Saksan markkaa ja ammattiyhdistysten ravintolassa saa maksaa hyvin tavallisesta ateriasta 2.50—3.00 mk.

Berlinissä olin tilaisuudessa saamaan kuvauksen Saksan kivihiilikaivosalueiden asunto-oloista. Sen oli kirjoittanut porvarillisen "Berliner Tageblatts"-lehden kirjeenvaihtaja lehden lokakuun 28 päivän numeroon ja lausuttiin siinä m.m. seuraavaa:

"— — — En esitä mitään kurjuuslyriikkaa, vaan vain pari esimerkkiä, osoittaakseni miten vielä nytkin täytyy Saksassa elää niiden ihmisten, jotka joutuvat tekemään mitä raskainta, epäterveellisintä ja vaarallisinta työtä. Huone oli 4,5 metrin levyinen ja 5 m. pituinen. Siinä oli yksi akkuna pihalle päin, mutta naapuritalon seinä oli niin lähellä, että pimeys pakoitti pitämään huoneessa keinotekoista valoa koko päivän. — — — Huone maksoi 11 mk. kuukaudessa. Perhe oli asunut siinä jo 10 vuotta ja oli sen kuluessa kasvanut 6-henkiseksi. — — — Huoneessa oli seuraavat huonekalut: kolme vuodetta, yksi särkynyt sohva, yksi pöytä, 6 tuolia, pieni keittiökaappi ja penkki. Keittäminen suoritettiin " kakluunissa". — — — Vaimo oli heikko ja hän kertoi minulle olevansa vanhempiensa kahdeksastoista lapsi, joita kaikkiaan oli ollut kaksikymmentä. — — — Seuraavassa huoneessa — — —

asui yhdessä huoneessa ainakin kaksitoista henkeä,

vanhemmat, yksi naimisissa oleva tytär kahden lapsen kera, yksi naimisissa oleva poika vaimonsa ja lapsensa kera" j.n.e.

Kirjoittaja jatkaa: "Kysyin: 'Miten nukutte täällä?' ja sain kuulla että aikuiset miehet, vanhaa isää lukuunottamatta, majailevat akkunattomassa ullakkokamarissa. Kaksi miestä nukkuu yhdessä vuoteessa ja eräs äiti kahden lapsensa kanssa lattialla olevalla matrassilla. Erään nuoren äidin on maattava pienessä lapsen vuoteessa. Vaimo on 164 sm mittainen, mutta vuode vain vajaan metrin." Lopuksi kirjoittaja kysyy itseltään: "Kun tapaa lapsia tällaisissa huoneissa, tuntee itsensä rikolliseksi.

Mitä ovatkaan lapset meille tehneet, kun heidän täytyy elää siten?"

Kuvaus on kaivosalueelta, mutta kun Ruhrin teollisuusalue on yhtä paljon kaivos- kuin teräsaluettakin, helpoittanee se terästyöläistenkin aseman ja taistelun ymmärtämistä. Aikoinaan esittivät he kapitalisteille vaatimuksen palkkojen korottamisesta ammattitaitoiselle 15 pfenningillä ja ammattitaidottomille 20 pfenningillä tunnissa Kapitalistit vastasivat jyrkän kielteisesti. Nyt astui väliin sosialidemokraattisen työministeri Wissellin — joka kuului verisen Gustav Nosken hallitukseen — alainen pakollinen sovinto-oikeus, joka lokakuun 26 pnä antoi päätöksensä, jonka mukaan tuntipalkkalaisten palkat olisivat kohonneet 6 pfenningillä ja urakkatyöläisten 2 pfenningillä tunnissa. Työläiset kaikkialla yksimielisesti hylkäsivät moisen ilkeyden. Samoin tekivät kapitalistit ja heittivät t.k. 1 pnä 213,000 työläistä kaduille.

Kapitalistit ovat selittäneet, että he

aikovat tehdä lopun työläisten vastarinnasta ja heidän järjestöistään

ja sululla taivuttaa työläiset tahtoonsa. He selittävät palkkojen alentamiset välttämättömiksi, vaikka teräskartellin nettovoitto viime vuonna oli kokonaista 52,9 milj. Saksan markkaa ja bruttovoitto 280 miljoonaa. Yksin Kruppin puhdas voitto oli 13,04 milj. Saksan markkaa. Voittojen suuruutta on lisännyt työläisten työtehon lisääntyminen. Esim. v. 1913 työskenteli terässulatoissa 446,000 henkeä, joiden aikaansaaman tuotannon määrä merkittiin 173,000, mutta v. 1926 oli työläisiä vain 272,000 ja heidän tuotantonsa merkittiin 151,000 tuotanto kutakin työläistä kohti oli siis melkein kaksinkertaistunut ja hinnat samanaikaisesti kohonneet 100:sta 175,7:ään syyskuun alussa 1928.

Voidakseen paremmin taivuttaa työläiset, uhkaavat kapitalistit heittää sulkuun vielä 35.000 työläistä Hagenin alueella ja 100,000 pienteollisuuden työläistä Westfahlenissa.

Matkustaessani rakennustyöväen liiton luottamusmies Nurmisen ja saksalaisten ammattiliittomiesten kanssa Madridiin, kertoivat viimeksimainitut, että

Ruhrin alueella tehdään suureksi osaksi vielä 10-tuntisia työpäiviä

ja etteivät rakennustyöläisetkään alueen teollisuuslaitoksissa ole päässeet taistelemaan 8-tuntisen työajan puolesta, koska metallityöväen liiton amsterdamilaiset johtajat ovat aina jyrkästi kieltäneet taistelun. He näet väittävät, että jos rakennustyöläiset lähtisivät taisteluun 8-tuntisen työajan puolesta, joutuisivat silloin taisteluun metallityöläisetkin ja kenties myös vaatimaan itselleen 8-tuntista työaikaa. Tämän kertojat olivat itsekin horjumattomia amsterdamilaisia ja Saksan sosdem puolueen jäseniä, joten he varmaankaan eivät tahtoneet parjata tovereitaan metallityöväen liiton johdossa. Kun työläisten johtajat ovat tällaisia, voi jo etukäteen arvata, miten taistelujen tulee käymään, elleivät työläiset ota johtoa omiin käsiinsä. Mutta siinä lienee vaikeuksia, sillä kapitalistit ovat osanneet alueelle kerätä monen eri kansallisuuden työläisiä, joita sitten on kiihoitettu toinen toisiaan vastaan ja siten vaikeutettu todellista luokkajärjestäytymistä.

On tosin mahdollista, että Ruhrin teollisuustyöläiset vieläkin kerran taistelevat maineensa veroisesti. Heillä on kunniakkaita taisteluita takanaan. Kun keisarivalta 1918 lopulla oli kukistettu ja sosialidemokraatit nousseet valtaan, olivat Ruhrin alueen työläiset pakoitettuja käymään jättiläislakkoja ennen kaikkea kaivosten yhteiskunnallistuttamisen puolesta. Lakoilla oli suurin laajuus maaliskuussa 1919. Ne melkein muistuttivat kapinaa. Maaliskuussa v. 1920, kun monarkistiset kappilaiset nousivat kapinaan, kävivät Ruhrin urheat työläiset taaskin taisteluun, joka nytkin sai vallankumouksellisen luonteen.

Työläisten 50,000—60,000 miestä käsittävä punainen armeija valloitti kaupungin toisensa jälkeen

Vasta toukokuussa saivat hallituksen joukot voiton Ruhrin alueen työläisistä, jotka päättävästi taistelivat fascisteja vastaan. Mutta taas vuoden 1921 maaliskuussa provosoivat porvarit työväen aseelliseen puolustustaisteluun. Kaikissa näissä taisteluissa ovat työläiset saaneet vastaansa myöskin sosdem johtajia.

Tammik. 21 pnä 1923 tekivät Ruhrin työläiset yleislakon ranskalaista miehitystä vastaan. Toukokuun 24 pnä oli kokonaista 500 tuhatta metallityöläistä lakossa ja yhteenottoja ranskalaisten sotajoukkojen kanssa sattui yhtenään. Koko vuoden riehuivat lakot Ruhrilla, kun työläiset eivät sovinnolla alistuneet imperialistien ja kotimaisten kapitalistien pakkovaltaan. Elok. 24 pnä alkoi valtava kaivoslakko, jonka sosialidemokraattiset johtajat lokakuussa määräsivät lopetettavaksi. Työläiset kuitenkin kieltäytyivät, elleivät saa 8-tuntista työaikaa (heti sodan jälkeen oli heillä 7-tuntinen työaika). Kun työläiset lopulta tulivat löydyiksi, julistettiin voimaan pakkolaki joulukuun 8 päivänä ja

Kruppin ja Thyssenin terästehtailla pantiin voimaan 10-tuntinen työpäivä.

Sosialidemokraatitkin pitivät välttämättömänä työajan pitentämistä, jotta kapitalistisen Saksan talous olisi saatu pelastetuksi. Tästä antoi todistuksen viime kuussa m.m. Saksan rakennustyöväen liiton puheenjohtaja N. Bernhadt kansainvälisen rakennustyöväen liiton Madridin kongressissa. Osittain tästä reformistien ja kapitalistien yhteisrintamapolitiikasta johtuukin, että olot Ruhrilla ovat kehittyneet, sellaisiksi kuin ne nyt ovat. Näin ainakin ovat kertoneet lukuisat Ruhrin alueen luokkatietoiset työläiset.

N. VÄLLÄRI.

Työväen urheilu

Työväen kansainvälinen urheiluliike

Luokkataistelun kärjistyminen kapitalistimaissa on johtanut työväenliikkeen nousuun ja työläisjärjestöjen kasvuun. Vaikeista olosuhteista huolimatta on myöskin työläisten urheilujärjestöt eri maissa huomattavasti lujittuneet, huolimatta siitä, että sosialidemokraatit yrittävät vetää työläisiä omiin urheilujärjestöihinsä, saadakseen työläiset näin omaan nuottaansa ja siis vähemmän vaarallisiksi kapitalistiselle yhteiskunnalle. Sitäpaitsi lujittavat kapitalistit omia urheilujärjestöjään sotilaallistuttamistarkoituksessa ja näille vastapainoksi on työläisten perustettava ja lujitettava omia urheilujärjestöjään. Näitä seikkoja silmälläpitäen työskentelikin äsken päättynyt Punaisen Urheiluinternatsionaalen IV kongressi.

Kaikkein vaarallisimpia työläisurheilun vastustajia ovat fascistiset ja reformistiset urheiluliitot, sillä niihin voi yksinkertainen työläinen joutua. Aineellisesti ovat ne paljon paremmin varustettuja, — rahoittavathan niitä kapitalistit. Viime aikoina onkin kaikissa kapitalistisissa tuotantolaitoksissa kiinnitetty yhä enemmän huomiota urheilun edistämiseen. Esim. Saksassa luovutetaan satoja tuhansia markkoja erikoisten talojen rakentamiseen. Tässä urheilutalossa on sitten urheiluvälineitä nyrkkeilyhansikkaista aina uimalaitokseen asti. Tämän lisäksi vielä muutamissa laitoksissa velvoitetaan uudet työläiset ja etenkin oppilaat työhön tultuaan liittymään paikalliseen (porvariston rahoitamaan) urheilujärjestöön. On itsestään selvää, että tällaisten toimintojen tarkoituksena on vetää työläiset pois vallankumouksellisen työväestön järjestöistä ja saada heidät tarpeen vaatiessa astumaan porvariston puolelle omaa luokkaansa vastaan. Onhan tunnettu seikka, että juuri porvarilliset ja fascistiset urheilujärjestöt ovat se reservi, josta kapitalistit lakon aikana värväävät lakonrikkureita. Tällaisia urheilujärjestöjä vastaan on vallankumouksellisen työväestön kaikissa maissa taisteltava. On selvitettävä porvarillisten, fascisten ja reformististen urheilujärjestöjen olemus ja päämäärät, on hajoitettava sellaiset järjestöt vetämällä työläisjoukot niistä pois omiin, vallankumouksellisen työväen urheilujärjestöihin.

Totta kyllä, saavutuksia tällä alalla jo on. Onhan suuri joukko työläisiä eronnut "puolueettomasta" Luzernin urheiluinternatsionaalesta liittyen Punaiseen Urheiluinternatsionaaleen. Työläiset ovat huomanneet jo Luzernin Internatsionaalen luimulleyan käytöksen, huomanneet, että se kaikin tavoin pyrkii pysymään valtion ja "rahalompakon" suosiossa, että se pelkää kaikenlaisia "valtionvastaisia virtauksia". Sosialidemokraattiset johtajat kutsuvat työläisiä kannattamaan imperialistista valtiota, eikä taistelemaan sitä vastaan. Tällaiselle internatsionaalelle on vallankumouksellisten työläisten lausuttava päättävä vastalauseensa.

Sitten seuraava seikka. Punaisten urheilujärjestöjen on valmistauduttava tulevaan imperialistiseen sotaan. Käytännöllisten harjoitusten ohella on pyrittävä kiinteään yhteyteen eri järjestöjen kanssa, on luotava yhtenäinen työläisurheilijain rintama. Pyrkiikö Luzernin internatsionaale tällaiseen yhtenäisyyteen? Ei. Päinvastoin yrittää se hajoittaa työläisten rivejä. Se ei esim. edes halua yhteyttä Neuvostoliiton urheilujärjestön kanssa, joka on kuitenkin yksi huomatuimpia työläisurheilujärjestöjä Euroopassa. Punaisen Urheiluinternatsionaalen yritykseen päästä yhteistoimintaan Luzernin internatsionaalen kanssa Helsingin kongressin aikana, vastasi viimeksimainittu internatsionaale kielteisesti, rikkoen sen vähänkin yhteyden, joka aikaisemmin oli vallinnut. Tällöin se m.m. kielsi liittonsa jäseniä ottamasta osaa Punaiseen Urheiluinternatsionaaleen kuuluvien järjestöjen järjestämiin kilpailuihin. Tällaisesta politiikasta johtuu sitten sellaiset joukkoeroittamiset kuin Suomessa viime aikoina: joukko työläisurheilijoita eroitettiin Suomen Työväen Urheiluliitosta, koska kiellosta huolimatta ottivat osaa Neuvostoliiton Spartakiaadeihin. Tällainen menettely ei ainakaan ole omiaan vetämään vallankumouksellista työväkeä Luzernin koplaan. Se on vaikuttanut punaisten urheilujärjestöjen muodostumiseen Kreikassa, Sveitsissä, Englannissa y.m. maissa.

Vain Punainen Urheiluinternatsionaale on omiaan yhdistämään työväen urheilujärjestöt yhtenäiseksi rintamaksi.

IV kongressi velvoittaakin kaikkia alaisiaan järjestöjä ottamaan yhteyden toisten rinnakkaisjärjestöjensä kanssa, kehittämään joukkoliikkeen punaisten urheilujärj. toiminnasta. Erikoisesti on kehitettävä urheiluliikettä Idässä, sillä siellä se on kaikkein heikointa. Meillä on edessämme vielä paljon vaikeuksia, mutta Internatsionaalemme johdolla, yhteisillä voimilla menemme askel askeleelta eteenpäin työläisurheilijoiden yhtenäisyyteen kaikissa maissa.

Keräystilitys

Entisten Helsingin Jyryn jäsenten keräys

Seuraavat henkilöt ovat lahjottaneet allamainitut erät entisten Helsingin Jyryn Canadassa olevien jäsenten keräykseen kiertopalkinnon hankkimiseksi Jyryn "painitehtaan" ja muiden Suomen työläispainijoiden kilpailtavaksi.

Hannes Sula	$5.00
E. Ylden	5.00
O. Ylönen	5.00
John Lehtelä	5.00
V. Koski	5.00
F. Kujansuu	5.00
P. Pirskanen	5.00
Nestor Luoto	5.00
Väinö Vallin	5.00
Lauri Laakso	4.00
Vilho Vihuri	4.00
Kannattajat Kirkland Lakella	6.00
H. Kratz	2.00
E. Partanen	1.00
Toistaiseksi yht.	$62.50

Keräys suunniteltiin toimitettavaksi ja päättyväksi syksyn aikana, mutta on komitea katsonut tarpeelliseksi sen jatkamisen tulevaan vuoteen saakka. Sen vuoksi kehotetaan asianharrastajia lähettämään mahdollisesti myöhästyneet lahjotuksensa osotteella: Einar Gylden, Box 850, Sudbury, Ont.

Jyryn kunniajäsenet! Muistakaa, että kunniajäsenyytenne velvottaa.

Keräyskomitea:

Einar Gylden John Lehtelä

Hannes Sula.

Kommunistipuolue

KOMMUNISTIPUOLUEEN SUOMALAISEN PUHUJAN TOV. S. G. NEILIN matkaohjelma

Joulukuulla:

Nipigon	1 ja 2 p.
Port Arthur	3 p.
Fort William	4 p.
North Branch	5 p.
Tarmola	6 p.
Lappi ja Ware	7 p.
Kivikoski	8 p.
Intola	9 p.
Alppila ja Kaministiqwia	10 ja 11 p.
Fort William	12 p.
Nolalu	13 ja 15 p.
Wolf Siding	14 p.
Port Arthur	16 p.
Millar	18 p.
Conmee	19 ja 20 p.
Fort Frances	21 ja 22 p.
Finland	23 ja 24 p.

Tov. Neil on juuri palannut matkaltaan Neuvostoliitosta, jossa hän oli Canadan Kommunistipuolueen edustajana Kommunistisen Kansainvälisen kuudennessa kongressissa (heinä- ja elokuussa), ja vieraili Neuvosto-Karjalassa, sekä tältä mantereelta siirtyneitten työläisten muodostamissa Kommuuneissa. Näissä tilaisuuksissa tulee tov. Neil selostelemaan tämän vallankumouksellisen proletariaatin maailman kongressin päätöksiä ja merkitystä. Tämän kongressin merkityksen tärkeys ilmenee siitä, että nyt lopullisesti hyväksyttiin Kommunistisen Internationalen ohjelma, käsiteltiin sotavastainen työskentely, siirtomaasuhteet ja imperialismin ja sen aseenkantajain nykyinen asema ja merkitys, sekä perinpohjin selvennettiin menettelytavat työskentelylle.

Myöskin tarkistettiin canadalaisen puolueemme edessä olevain kysymyksien ja tehtäväin ymmärtäminen.

Puolueen jäsenille ja työläisille yleensä on tärkeää tutustua tov. Neil'in selostuksiin, sekä keskustella niiden johdosta. Puolue-elimien yllämainituilla paikkakunnilla tulee siis järjestää tilaisuudet ja ilmoittaa ne mahdollisimman hyvin. Myöskin toivotaan palkallisten toverien harkitsevan varojen hankintaa matkakustannuksien korvaamiseksi.

Kommunistisen tervehdyksin,

Kp. keskustoimeenpanevan komitean puolesta,

A. T. HILL, sihteeri.

Iskon näkökulmasta

"Enemmän jästiä." Tosiaankin, enemmän jästiä saisi alkaa pistämään Vapauden levitysryntäykseen, sillä useimmilla paikkakunnilla vielä torkutaan puoli-, ellei aivan kokounessa, vaikka kilpailu on kestänyt kuukauden päivät.

Emme sano näitä kehotuksiamme siksi, että lehtemme tilaajamäärä olisi kovin arveluttavan pieni, sitä se ei ole, mutta tarkotuksemme, kuten jokainen lukija varmaan tietääkin, on että lehtemme avulla saataisiin kynnetyksi mahdollisimman suuri valistuksen sarka. Siksi olisi se saatava leviämään niin laajoille joukoille kuin mahdollista.

Ja lehtemme levikin suurentumisesta on muutakin hyötyä eikä ainoastaan sen aatteellinen merkitys, joka tosin on kaikkein tärkein. Levikin suurentuessa olemme nim. tilaisuudessa laajentamaan lehteämme, ostamaan sille uuden, ajanmukaisen painokoneen ja niin poispäin, ja siten luonnollisesti kokonaisuudessaan saamaan lehtemme enemmän mielenkiintoiseksi lukijoille.

Koettakaapa siis rynnistää nämä viimeiset kilpailuviikot oikein rehdillä kurssilla. Se on lyhyt, mutta harras toivomuksemme.

*

"Hiljainen Mies" on liikkeellä. Ja hyvää jälkeä on tehnyt viimeaikoina, aina siitä lähtien kuin läksi liikkeelle.

Mutta kuka on "Hiljainen Mies"? Siinäpä onkin kiperä kysymys. Kaikki, jotka tuntevat lyöneensä laimin niitä velvollisuuksia, joista "Hiljainen Mies" koputteli viime kirjeessämme, tuntevat itsensä aikalailla epävarmaksi tuntemattoman miehen nähtyään. Esimerkkinä mainitsemme siitä muutama päivä sitten täällä Vapauden kotipaikalla sattuneen tapauksen: Muuan mies istui haalin ravintolassa. Tuli eräs mies sisään, mikähän lie ollutkin, katseli ympärilleen tutkivasti, ei puhunut sanaakaan. Se muuan mies, joka istui ravintolassa, suhahti vieruskumppanilleen: "Onkohan tuo se 'Hiljainen Mies', josta Vapaudessa puhuttiin?" "En tiedä", sanoi toinen, "mutta kovin on tutkivan näköinen." Miesten omatunto alkoi pahasti heilahdella. Sisään sattui tällä hetkellä astumaan Vapauden paikkakunnalla tunnettu asiamies. Miehet nousivat ylös ja menivät hänen luokseen. Pukivat ajatuksensa seuraaviksi sanoiksi: "Tuota... tässä on tullut oltua hieman huolimaton sen Vapauden tilaamisen suhteen. Jos niinkun pistäisit sen tulemaan vuodeksi". Asiamies pisti miehille tulemaan Vapauden ja miehet lähtivät tyytyväisinä tallustelemaan tiehensä, vilkaisten lähtiessään tuntemattomaan mieheen ikäänkuin tahtoen sanoa, että et nyt, "Hiljainen Mies", meille mitään taida. Sivumennen voimme sanoa, ettei tuntematon mies ollut se kuuluisa Vapauden "Hiljainen Mies". Mikä lienee muu mies ollutkin.

Edelläkerrottu esimerkki kuitenkin osottaa, että "Hiljaista Miestä" tähystellään jännityksellä joka paikassa. Ja se osottaa myöskin, että "Hiljainen Mies" oli oikeassa sanoessaan, että hän koputtelee ihmisten omiatuntoja korjaamaan laiminlyöntejään. Niin näkyy tekevän, sen saimme omakohtaisesti nähdä. "Hiljainen Mies" oli hengessä paikalla ja sai miesten hetkeksi nukahtaneet omattunnot hereille.

Tätä kohtaa jutustamme voi moni pitää lipokkaan laskuna, mutta tapahtuma on aivan tosi. Kuten yleensä kaikki meidän suullamme lausutut.

*

A.F.L:n herrat Yhdysvalloissa ovat äskettäin pitäneet konventsioniaan. Asiassa ei nyt suuresti ole ihmettelemistä, vaikka herrat joskus pitävätkin kokouksiaan, sillä sellainen kuuluu asiaan.

Tämä sanottu A.F.L. kutsuu itseään työväenjärjestöksi, mutta me olemme olleet jo kauan siinä käsityksessä mainitusta järjestöstä, et-

Vapauden levityskilpailu

Port Arthur, Toronton ja Sudbury kilpasilla

Sen jälestä kuin viimeisen katsauksen kirjotimme ovat koline yllämainittua paikkakuntaa joutuneet tukkanuottasille. Sudbury on edellä pistemäärässä, mutta Vapauden tilaajamäärässä pyrkivät sekä Toronto että Port Arthur Sudburyn edelle. Jokaisella näillä kolmella paikkakunnalla on viime viikkoina toiminut vakituinen kiertävä asiamies ja tämä selittää sen, miksi tilaajamäärä nousee toisessa järjestyksessä kuin pistelu-vut, — kiertävät asiamiehet näkääs eivät voi ottaa osaa kilpailuun.

Tätä kirjottaessa on Sudbury vielä muutaman tilauksen edellä Torontosta, mutta Toronton tilaajamäärä on viime päivinä kasvanut nopeammin kuin Sudburyn, joten torontolaiset voivat aivan hyvästi pyyhkäistä edelle. Torontossa kun väitetään olevan viitisentuhatta suomalaista ja täällä Sudburyssa niitä on vain parituhatta. Port Arthur niinikään on parantanut aikatavalla puhtia, ja on ainoastaan kymmenkunnan tilausta jälessä Torontosta. Mutta Port Arthurissakin lienee kolmisentuhatta suomalaista, niin että siellä kyllä on suuria mahdollisuuksia lyödä Sudbury laudalta. Muuten tämä kilpailu nyt kertakaikkiaan tulee näyttämään millä paikkakunnalla niitä suomalaisia todella on, niin ettei sen asian johdosta tarvitse enää myöhemmin väitellä. Pitäkäämme se paikkakunta niistä kolmesta, joka korkeimmalle Vapauden tilaajamäärän nostaa sinä paikkakuntana, jolla on eniten lehteä kannattavia suomalaisia ja loput jätettäköön laskettaviksi vasta tulevissa ryntäyksissä.

Vapauden kilpailu loppuu joulukuun 15 p. Siihen mennessä nähdään kykeneekö joko Toronto taikka Port Arthur lyömään Sudburyn laudalta. Me, levitysäijät, emme tiedä mitä muilla paikkakunnilla tapahtuu, mutta sen tiedämme, että täällä Läinen Lassin nahkatakki heiluu aika terhakkaasti. Olemme kyllä taipuvaiset uskomaan, että Sudburyn kurssi, vaikka se onkin tähän asti jaksanut pitää voiton, voi sentään horjahtaa ja joko Port Arthur taikka Toronto, tai molemmat, päästä edelle. Mutta aivan kenkistä eivät sudburylaiset tietysti tule ensitilaa luovuttamaan. Viikon, parin, kuluttua ehkä jo ollaan viisaampia tietämään mihinpäin vaaka kallistuu. Odotamme mitä tuleman pitää.

Tov. LEVITYSTÄHYSTÄJÄ.

Toronton uutisia

TANSSIT

Pitäkää mielessänne, että torstaina 6 p. joulukuuta ovat ompeluseuran reimat tanssit Don-haalilla. Soitosta huolehtii Spadina avenuen haalilla tunnetuksi tullut hyvä orkesteri. Pääsymaksu on aivan mitätön, ainoastaan vartti (25 c). Siis vanhat ja nuoret, kannattakaa ompeluseuran toimintaa ja tulkaa viettämään yksi hauskempia iltoja. — Ompeluseura.

Vancouverin uutisia

SUOMEN VARAKONSULI

palattuaan neljä kuukautta kestäneeltä Europan-matkaltaan, on antanut paikallisille lehdille haastattelun, jossa hän sanoo, että skandinavialaisia työläisiä olisi tänne hommattava runsaammasti ja heille tehtävä erikoinen toimisto, joka huolehtisi heistä. Tarkottaa tietysti, että sellainen, joka kykenisi hommaamaan työtä. Samaa olen minäkin ajatellut, että pitäisi perustaa tähänkin kaupunkiin sellainen työnvälitystoimisto, joka kykenisi lukuisille työttömille hommaamaan työtä. Sillä hyvin useasti ottaa tiukalle sellaisillekin työläisille, joilla on perhettä, sillä työn saanti, jotka ovat perheettömiä, tahtoo tapahtua ja kieleenkin puhumattakaan sellaisista, jotka eivät osaa kieltä ja joutuvat ... Mutta eihän työttömyys ole nykyisessä kapitalistisessa järjestelmässä sillä ratkaistu vaikka perustettaisiinkin paljon tahansa toimistoja, kuinka paljon sitä ... mutta se sillä se aina vain lisääntyy, mutta se ... että, että tehdään yhteiskuntajärjestelmässä perusteellisia muutoksia. Ja ne muutokset on työläisten itsensä tehtävä.

TOVERI PARTANEN KUOLI

sairaalassa General sairaalassa syöpään. Vainaja oli viimeksi Sointulan osuuskaupan hoitajana, josta tuli tänne ... parannusta vaikealle sairaudelleen. Lääkärit tekivät hänessä pienen leikkauksen, mutta kun hän oli ehtinyt heikontua sairaudessaan, kuoli hän leikkauksen johdosta. Vielä kuolemansa edellisenä päivänä oli hän siksi elämänhaluinen, että toimitti häntä katsomaan tulleita tovereita hommaamaan hänelle lääkärin muuttoa.

VIERAITA

Paikkakunnallamme on vieraillut tov. Henry Ropsu Eurekasta, Californiasta. Kyllähän niillä rakkauspareilla on omat kotkotuksensa, tavataan sasäkin tapauksessa, kun hellemmän puoliskon pitää tulla tuhansien mailien päästä ja Helkin satojen mailien päästä toisiaan "mittaamaan" juuri tänne meidän kyläämme. Me jokainen kutakuinkin tiedämme, kuinka kovapäisiä siirtolaisviranomaiset ovat meitä kohtaan ja niinpä ovat mainitulle parillekin punoneet juonia, viivyttäneet heitä täällä. Mutta onpa heille tarjoutunut tilaisuus olla usein meidän illatsuissamme.

TOVERI JACOB RAMON

kuusikymmenvuotista syntymäpäivää vietettiin haalillamme ja se muodostuikin suureksi juhlaksi. Ja kyllähän sellainen poika kuin Jaakko sellaisen ansaitsikin. Hän on, kuten me muutkin vain sellainen tavallinen rivimies, mutta aina paikallaan sielloin, eikä olekaan pienet ne tehtävät joissa hän kuluttaa aikaansa. Eikä monta nuorempaakaan tahdo löytyä, joka esim. siinä määrin rupeaisi itsensä ... kuin Jaakko. Niinpä hän tässäkin tilaisuudessa käytti aikansa kirjojen myyntiin, sikäli kuin sai siihen yleisöltä aikaa, joka Jaakkoa juhlan kunniaksi heitteli kuin kumipalloa.

Riittäköön Jaakolla vielä terveyttä pitkäksi aikaa, toiseksi kuudeksikymmeneksi vuodeksi! Innostusta hänellä riittää kyllä ilman toivomattakin.

"TUUKKALAN TAPPELUSTA"

mainitsin viime kirjeessäni, mutta siinä eivät sattuneet aikamäärät sen kanssa, joten se ei olekaan ensimäinen joulukappale. Niinkuin jo ennemmin olen maininnut, on joulukappaleita harjotuksen alla joukottain ja siitä johtuu, etten minä tiedä, milloin niin kaikkia mahtumaan, että milloin niitä minkäkin yleisöltä saavuttava joulun vain sanon ... niin paljon "olemista", että kannattaa kauempaakin tulla kyläämme joulua viettämään. Samalla tahtoisin metsämiehille sanoa ...

nalla pölvä elevien noskelaistenkin toiminta. Kuvaannollisesti puhuen sanotaan, että päiväksi tulee pouta, mutta kun sitten alkaakin satamaan, niin kirotaan, että tuotahan minä jo ajattelinkin, kun tulikin levitettyä heinät ja nyt ne kastuvat. Ja manataan kovasti, että kommunistin syy se on, että poliittiselta taivaalta rapsehtii vettä noskelaisten suloisesti tuoksuvien luokojen päälle.

Sellainen se on raivaajalaisten elämän latu. Mutta koska yleensä kapitalistinen järjestelmä sangen vähän panee huomiotaan vajavalahjaisiksi jääneiden yhteiskunnalliseen kasvatukseen, niin sen vuoksi Raivaajakin, huomiotta jäättyään, katsoo asia sellaisena vaarattomana hulluna olla aivan vapaasti ja leperrellä tyhmyyksiään. Niistä on, josku porvarille itselleen hyötyä, silloin kun se kerrankos sellaista tapahtuu, että ihan tyytyväisenä kiinnostaa ihminen ehullun kelkkaan.

Ja näitä hullun kelkkaan erehtyneitä on paljon. Sen huomaa jo siitäkin, että työläiset kärsivät tällaisesta yhteiskunnassa, joissa toiset saavat mässätä mielinmäärin ja toiset, jotka pitävät yhteiskuntaa työnsä avulla pystyssä, saavat kärsiä kaikenlaista pilkkaa, kurjuutta, vankilaa ja kidutuksenkin siitä hyvästä, että tekevät hyödyllistä työtä.

Milloin hullujen kelkassa kulkeminen loppuu?

Luppovaaran Isko.

tä se on yhtä paljon sukua työväen järjestöille kuin on tuli ja vesi toisilleen.

Käsittystämme tukee vielä sekin seikka, että mainitun kokouksen istunnot avattiin aina jumalanpalveluksella, puhumattakaan siitä, että siellä tehtiin sellaisia päätöksiä, ettei niitä tavallinen työläinen voi juuri oksentamatta lukeakaan.

Raivaajakin, vaikka se ei oleekaan heikkopäisin työläisten pettämiskomissa, leimaa A.F.L:n herrat pettureiksi ja vaikka miksi; sanoo heidän särkeneen voimakkaan hiilenkaivajien unionin viimeisten lakkotaistelujen aikana. Tekisi mieli kopsauttaa Raivaajaa muijtiluun kopsauttaa tähän kysymykseen, kuinka se puhuikaan Pennsylvanian ja Ohion hiilikaivoslakon aikana? Eikö se ollut siihen suuntaan, että kommunistit ne ovat siellä hajottavat hiilenkaivajien unionia ja Lewisin sakki sitä koettaa kaikella voimallaan pitää koossa.

Mutta eihän niitä Raivaajan mielenilmaisuja voi ihmetellä. Se on niin luonteenomaista pölvästelyä niin piällysmiesten internaalin poliitikolla, joita noskelaisiksi kutsutaan. Taivastellaan kuin entisajan ukot aamuhämärässä tupansa ovella sääen hallinnoita. Ja kun sitten ei satu sellainen sää tulemaankaan, kun ennusteltiin, niin sitten sanotaan, että tuotahan minä jo mielessäni ajattelin. Samanlaista suhteen on noskelaisten poliittisella aree...

hillekin huomauttaa ettei kaikkia rähojasan siellä kaupungilla törsäisi, mutta kävisivät myöskin kannattamassa haalitoimintaamme. Siellä saa todellista, paljon todellisempaa huvitusta kuin useissa kaupunkimme murjuissa.

OPISKELUSTAKIN VÄHÄSEN

Opiskelu meille työläisille näyttää vielä suurimmalta osaltaan olevan sellainen toisarvoinen seikka, johon ei kiinnitetä tarpeeksi huomiota. Siitä on kuvaavana esimerkkinä sekin, ettei täkäläisen kehitysseuran kokouksiin saavu niin runsaasti osanottajia kuin olisi suotavaa ja niin paljon kuin täällä paikkakunnalla olisi niitä, jotka siihen olisivat tilaisuudessa osallistumaan. Joukossa on kyllä laisilla tehtäviä ylikuormitettuja, joten heillä ei ole kaikkein tilaisuutta sitten siihen osallistua, mutta sitten on sellaisia työläisiä paljon, joilla ei ole juuri mitään tehtäviä ja joilla ei olisi ollenkaan, joten he, jos haluaisivat, olisivat hyvin tilaisuudessa opiskeluun.

Sehän tässä asiassa onkin ihmeellistä allekirjoittaneen mielestä, että kun on työläisiä jotka käsittävät että ruumis tarvitsee voimistelua ja muuta treenausta, pysyäkseen kunnossa ja normaalisessa tilanteessa, vieläpä että se vähvistuisikin, mutta sama työläinen ei käsitä sitä, että henkinen puoli tarvitsee aivan yhtä tärkeästi henkistä treenausta, pysyäkseen kunnossa, noustakseen ylös lamaannuksesta. Jokapäiväinen elämämme, elämme vapaa-aikoinamme joskus ota tarmokkaasti itseopiskeluun osaa, ei kealla, päinvastoin painuu se yhä alemmaksi ja alemmaksi. Sitä ei nosta sellaiset tupakkapuheet, joita tavallisesti käytämme ja joille nauraa röhöttämme, mutta täytyy lomasta käytäntöön aivoistoaan todelliseenkin ajatteluun. Kun opiskelun saamme itsessämme alkuun, jatkuu se sitten kuin itsestään, aivan samalla tavalla kuin on laita urheilussakin. Siinäkin kun pääsemme alkuun, niin tulemme siihen yhä enemmän kiintyneeksi. Opiskelu on samanlaista, siinäkin alkuunpäästyään tekee mieli saavutuksia yhä enemmän. Ja oppineisuudesta ei ole ainoastaan hyötyä harrastajalle itselleen, mutta koko työväenluokalle. Tarvittaessa voi hän tietoisuutensa asettaa vallankumouksen käytettäväksi. Ja se on saavuttamisen arvoinen hyve se. — Logger.

Eri paikkakunnilta

Hespero, Alta.

Eipä ole ollut pitkään aikaan minkäänlaista kirjotusta paikkakunnaltamme Vapaudessa. Nyt kun kiireet ovat menneet ohitse, niin on aikaa tarttua kynäänkin ja piirrellä muutamia rivejä.

Osasto on alkanut toimia vilkkaammasti, sillä kaikilla on ollut nykyisin aikaa tulla kokouksiin. Se onkin välttämätöntä, että saavutaan kaikki kokouksiin.

Nyt muuten olisi aika saada Vapaus-lehti jokaiselle paikkakuntamme suomalaiselle asukkaalle. Tällä paikkakunnalla onkin sellaisiakin farmareita etteivät tilaisi Vapautta millään (mikä Vapautta vaivaa sitten, ettei kelpaa? — Toim.), vaan pitäisi lehti saada ihan rajantakaa.

Nyt on ollut niin kaunis syksy ettei ole ollut kymmeniin vuosiin. Joulu on jo lähellä, eikä ole lunta yhtään. Ilmat ovat myöskin lämpöiset. Se on meille farmareille hyvä asia, sillä siitä seuraa paljon työtä, vaikka eipä se työnteko meille mitään vaikeaa olekaan, sillä olemme siihen niin tottuneet. Ja jos ei satu tulemaan yhtenä vuonna viljaa, niin täytyy odottaa seuraavaa vuotta.

Miss Lempi Mäki ja Mr. Jim Cubie kävivät vetämässä sen lujan umpisolmun. Häät saadaan pikapuolin ja kuulutaan pidettävän ne Hesperon haalilla. Hyvää onnea vain avioliiton alkutaipaleelle lähtijöille! — J. M.

SUOMESTA

VANHUKSEN SURKEA KUOLEMA

V.k. 31 päivää vasten yöllä klo puoli 2:n tienoissa huomattiin tulen olevan irti Säämingin pitäjän Pullinlahdessa olevalla eräällä pienellä palstatilalla sijaitsevassa asuinrakennuksessa, jossa asui yli 70 vuoden ikäinen leskivaimo Henriikka Sonni. Parissa tunnissa oli rakennus palanut poroksi ja myöhemmin pidetyssä poliisitutkinnossa kävi selville, että myös vanhus oli palanut kuoliaaksi asuntoonsa.

OHRANAN OTE HELTISI

T. k. 6 pnä laskivat Rovaniemellä ohranat komeroistaan vapaiksi toverit Eelis Mattilan ja Veikko Kemppaisen, kun ei mitään heitä vastaan ollut todistettavissa. Heitä oli kyllä syytetty kommunistiseen puolueeseen kuulumisesta ja lentolehtisten levityksestä, mutta kun eivät esitetyt todisteet tällaisesta edes ohranoitakaan tyydyttäneet, heltisi ote tällä kertaa.

Miehiä oli pidetty vangittuina jo yli kaksi viikkoa.

SYDÄMETÖN ISÄNTÄ LOPELLA

T.k. 3 pnä häädettiin Lopen Sajaniemen kylässä Uusitalon maalta n. 80-vuotias leskivaimo Johanna Takaveräjä, joka 33 vuotta sitten asettui miehensä kanssa asumaan tämän rakentamaan torppaan. Ennen miehensä kuolemaa, noin 18 vuotta sitten, oli isäntä luvannut miehen mahdollisen kuoleman jälkeen leskelle asumaoikeuden torpassa kuolemaansa asti, kuten on kerrottu.

Talon isäntä oli kuitenkin tehnyt anomuksen lesken häätämiseksi torpastaan. Ennenkuin maaherran päätöskään ehti tulla, kiirehti isäntä nimismiehen ja renkien avulla häädön suorittamaan vaimon itsensä ollessa pois kotoa. Näin joutui vanhus itse rakentamastaan kodista vielä elämänsä lopulla pois ajetuksi.

LEHTONIEMEN KONEPAJA SEISOMAAN

Varkaudessa olevalta Lehtoniemen konepajalta on kuluneen kesän alkana vähennetty työvoimaa useita kertoja. Nyt t.k. 11 pnä on sanottu irti melkein kaikki työläiset sekä konttorihenkilökunta. Mikäli on saatu kuulla, pitäisi koko tehdasyhtiön lakkauttaa toimintansa.

Mistä nämä, nyt näin talven tullen erotetut saavat uuden työmaan, on kyseenalaista, sillä heistä on usea ollut mainitussa tehtaassa jo vuosikymmeniä, rakentaneet itselleen omat asuntonsakin.

Neuvostoliitosta

HORJUMISTA JA MYÖNNYTYKSIÄ VASTAAN

Aserbeidshanin kommunistisen puolueen Bakun komitea on täysistunnossaan päättänyt täydellisesti yhtyä puolueen KK:n Moskovan järjestölle antamaan julistukseen. Luokkataistelun kärjistyminen, kireä aineellinen asema, vaikeudet kasvun alalla, — sanotaan täysistunnon päätöslauselmassa — ovat niitä tekijöitä, jotka synnyttävät horjuntaa niin työväenluokan eri kerrosten kuin puolueenkin eri ryhmien keskuudessa. Sillä pohjalla syntyy usein ajatuksia maamme teollistuttamiseksi otetun kurssin uudelleen tarkistamisesta ja luopumisesta maatalouden kollektivisoimisesta puolueen XV edustajakokouksen tekemien päätösten muuttamiseksi voimakkaasta hyökkäyksestä kulakkeja ja kapitalistisia aineksia vastaan erilaisten myönnytysten antamiseksi kulakeille ja nepin laajentamiseksi maaseudulla. Tällaiset mielialat ovat oikean syrjätaipumuksen ilmaisuja puolueessamme.

Bakun komitean täysistunto kehoittaa kaikkia puoluejärjestöjä ja yksityisiä jäseniä käymään jokapäiväisessä työssään päättävää taistelua oikeistovaaraa vastaan. Täysistunto kehoittaa kaikkia jatsheikkoja ja järjestöjä voimistuttamaan taistelua opportunistia horjahduksia ja trotskilaisen oppositsioonin jätteitä vastaan.

LENINGRADIN TEOLLISUUS NOUSSUT VIIME TALOUSVUONNA 31 PROS.

Syyskuussa päättyivät yleensä työläisten lomat, jotka olivat vaikuttaneet, että Leningradin teollisuuden tuotanto jonkun verran aleni kesäkuukausina. Elokuussa oli tuotanto 120 milj. 200 tuh. rpl., mutta syyskuussa jo 133½ milj., siis nousu 11 pros.

Talousvuonna 1927—28 oli Leningradin teollisuuden tuotanto 1,351 milj. rpl., mikä on 31 pros. enemmän kuin v. 1926—27. Eniten nousivat vaatetusteollisuus 105 pros. (yli kaksinkertaisesti,) nahkateollisuus 44 pros., sähköteollisuus — 43 pros., kemiallinen — 40 pros. ja metalliteollisuus — 24 pros.

Ennakolta laadittu tuotantosuunnitelma ylitettiin 3 pros., silloin kuin v. 1925—26 ja 1926—27 tuotantosuunnitelmat jäivät täyttämättä 6—7 pros.

Syyskuussa nousi työläisten lukumäärä puoli prosenttia. V. 1926—27 lisääntyi työläisten luku 29,000 eli 14 pros.

Yhden työläisen päivittäinen työntuottavaisuus nousi 10.8 pros. (edell. vuonna 11.2 pros.), keskimääräinen työpalkka 10.3 pros. (edell. vuonna 10.5 pros.

MATTI KOKKO KUOLLUT

Punainen Karjala kertoo:

Lokakuun 18 p:nä kuoli Leningradissa toveri Matti Kokko 57-vuotiaana. Toveri Kokko oli syntyisin Helsingistä. Hän oli Suomen työväestön vapausliikkeen veteraani, otti osaa jo Viaporin kapinaan ja pakeni sen kukistuttua Amerikaan. Myöhemmin hän palasi takaisin Suomeen, taisteli vuoden 1918 punakaartin riveissä ja joutui vankilaan tuhansien muiden mukana. Sieltä hän pääsi ehdonalaiseen vapauteen v. 1924. Pari vuotta sen jälkeen tuli hän Neuvostoliittoon toimien täällä Leningradissa ja myöskin Karjalassa, Uhtualla.

Kauan ei toveri Kokko kuitenkaan saanut enää käyttää voimiaan rakennustyömme hyväksi. Valkoisen vallan vankileirillä oli hän saanut "muistoksi" keuhkotaudin. Päivä tuli, jolloin hänen täytyi erota tovereistaan ainiaaksi. Hänen viimeiset sanansa olivat: "En haluaisi nähdä muuta kuin sen, että Helsingin työväentalon tornissa vielä liehuisi punainen voitonlippu pysyväisesti...."

Sähköttäkää rahanne Suomeen

Joulu on lähellä. Joulurahat ehtivät parhaiten jouluksi perille kun lähetätte ne Vapauden kautta sähkösanomalla. Vapauden liikkeessä on suomalainen henkilökunta, joka tuntee paikkakuntien nimet Suomessa. Siksi ei lähetyksissä tule erhetyksiä.

Tulemme tästä jouluun mennessä sähköttämään rahat sitämyöten kuin ne saapuvat, niin että ehtivät varmasti jouluksi perille. Jos esim. maanantaina tuodaan taikka tulevat rahat kirjeessä Vapauteen ovat ne varmasti keskiviikkona Suomessa. Tiistaina tulleet rahat ovat viimeistään torstaina Suomessa j.n.e.

Maksamme Smk. 39:60 Canadan dollarista

Lähetyskulut sähköteitse ovat $3.50 lähetykseltä, olkootpa lähetys isompi taikka pienempi.

Lähetämme rahaa millä tahansa osotteella kaikkiin Suomen pankkeihin ja yksityisille henkilöille.

Yli neljätoista miljoonaa markkaa lähetetty tämän vuoden ajalla ja yksikään lähetys ei ole hukkunut.

Me emme ketään kiihota lähettämään rahaa Suomeen, mutta jos niitä sinne kerran lähetetään, niin johdonmukaisinta on tehdä lähetyksensä oman liikkeensä, Vapauden, välityksellä.

Takauksena Vapauden kymmenien tuhansien dollarien velattomat omaisuudet sekä usean kymmenen tuhannen dollarin rahavarat.

Tehkää lähetykset osotteella:

Box 69 **VAPAUS** Sudbury, Ont.

UUSIA KULTTUURILAITOKSIA AVATTU LENINGRADISSA

Lokakuun 11 vuosijuhlana avattiin Leningradissa useita kulttuurilaitoksia.

Volodarskin piirissä avattiin kulttuuritalo, joka on neljäs Leningradissa. Useiden tehtaiden yhteyteen avattiin uusia klubeja, mm. Vasiliostrovissa uudestirakennetussa talossa metallityöläisten klubi. Moskovan-Narvan piirissä avattiin suuri työväen kirjasto, jossa on jo 15,000 kirjaa. Lastenseimi-verkkoa laajennettiin huomattavasti. Yksi kaupungin suurimmista lastenseimistä avattiin Volodarskin piirissä taloon, josta työläisten vaatimuksesta hiljattain karkoitettiin Leningradin lahkolaisten päämies — Tshurikov.

Moskovan tulliportin takaisessa kaupunginosassa luotiin perustukset suuren koulun rakentamiselle. Anitskovin palatsiin avattiin yleisliiton kunnallistaloudellinen instituutti ja sen yhteyteen käytännöllinen akatemia.

Moskovan-Narvan piirin kulttuuritalossa perustettiin ensimäinen työväen musikaalinen teknikumi. Keskikaupungin piirissä oli järjestetty näyttely neuvostoteollisuuden saavutuksista 11 vuonna.

MUSTANMULLAN ALUEEN JÄTTILÄISET

Noin 45 km. päässä Samaran kaupungista oli kaksi kylää Bogunskoje ja Preobrashenka, joissa oli kaikkiaan 250 taloutta ja maata 3,300 hehtaaria. Nyt ovat nämä kylät muodostaneet kaksi kollektiivista taloutta nimeltään "Mustanmullan alueen jättiläiset numero 4 ja 2". Ratkaisevana tekijänä kollektiiviseen talouteen siirtymiseksi oli traktorikolonna, jonka alueen maatalousliitto oli lähettänyt mainittujen kylien alueelle. Kulakit olivat kollektiivisten talouksien perustamista vastaan, mutta julistettiin heidät yleisen boikotin alaiseksi ja annettiin heille maat kaukana kollektiivisten talouksien maiden laitamilla. Kollektiiviset taloudet siirtyivät heti monivuoroviljelykseen ja ottivat 5-vuotissuunnitelmansa yhteiseen karjanhoitoon siirtymisen ja koulutalon rakentamisen.

Mussolini terrorisoinut Italiaa jo kuusi vuotta

Rooman fascistinen tietotoimisto tiedottaa, että Roomaan marssin ja fascistisen valtasuunnan seitsemättä vuosipäivää on koko Italiassa vietetty juhlallisuuksin, jolloin väkijoukot ovat ottaneet osaa mitä lämpimimmän ja vilpittömimmän innostuksen vallassa. Vuosipäivää on julistettu vihkimällä lukuisia töitä, jotka fascistinen hallitus on saattanut loppuun ja joiden tarkoituksena on yleisen hyvän ja yhteiskunnallisen huollon edistäminen. Mussolini vihki Roomassa suuren viertotien, joka yhdistää pääkaupungin Välimereen Ostian lähellä, opetus- ja meriministeriöiden uudet rakennukset sekä planetaarin. Fascistisen puolueen sihteeristö oli läsnä Rooman miliisilegionan paraatissa, jossa luettiin Mussolinin antama julistus. Samanlaisia juhlallisuuksia on ollut myöskin eri maakunnissa.

Fascistinen tietotoimisto ilmoittaa väkijoukkojen osallistuneen juhliin "vilpittömän innostuksen vallassa". Mussolinin verinen terrori ja kaikkiin muihin, paitsi fascisteihin kohdistunut vaino, joista tämän tästä saapuu tietoja sensuurista huolimatta, antavat ymmärtää, että juhlat ovat olleet vain mustapaitojen keskinäisiä huvituksia. Tuoreessa muistissa on vielä aivan äskettäin fascistisen oikeustribunaalin tekemä oikeusmurha, jolla fascisteille epämieluinen Della Maggiora tuomittiin kuolemaan "varoitukseksi" kaikille, etteivät kohottaisi ääntään Mussolinin järjestelmää vastaan.

NUORISON OSASTO

Kannattakaa Young Workeria

The Young Worker on ainoa Canadan työtätekevän nuorison englanninkielinen äänenkannattaja. Jokaisessa numerossa on artikkeleita, jotka koskevat nuorison probleemeja ja taisteluita teollisuudessa, nuorten työläisten poliittisia kysymyksiä, työväen urheiluliikettä ja muita saman laisia aloja.

Esimerkiksi, marraskuun numerossa on kirjotuksia kansallisesta autotyöläisten liitosta. Ontarion silkkikutomosta, nuorison teollisuuskonferensseista, Kansainliitosta, Neuvostoliiton yhdennestätoista vuosijuhlasta, Neuvostoliiton nuorisosta, trotskilaisuudesta, Moskovan spartakiaadeista, y.m.

Jokaisen nuoren työläisen tulisi lukea Young Workeria ja kirjottaa sille havainnoistaan. Lähettäkää tilauksenne nyt. Vuosikerran tilaushinta on 50 senttiä. Lähettäkää tilauksenne The Young Workerille, Room 20, 163½ Church St., Toronto, tai Vapauden konttoriin, Box 69, Sudbury, Ont.

Jo loimuaa!

Ken häätäisi kurjuuden maasta,
ken poistaisi pimennot yön?
Ken kukistais sortojen saumat
ja sitoisi onnelan vyön?

Ken sytyttäis valon liekit,
loimut kirkkahat nostattais'?
— Tää aatos se kierii päissä:
miten seudulle valon jo sais?

Huuto kajahti pimeään yöhön,
syksyn rankkasade kun löi.
Syttyi syömmihin nuorten liekki;
ruoste vanha viel seutua söi....

Heräs liejusta runnellut nuoret,
vanhaa mätää jo hylkien pois.
Kohos ylemmä vaipunut mieli,
valkeoita jo sytyttää vois.

Kohta leimahtaa räiskyen rangat,
vihur' kipinät vimmasti vie....
Näkyy hohteissa hurjien liekkein
uuteen viittova taistelun tie.

Jo ryskyen katkeilee vanha
— tuli raivoen ahnastaa....
ja vyörre voimien nuorten
lian tieltänsä puhdistaa.

Rientää rynnäten joukko sankka
aamuntoiveissa eteenpäin.
Sykähtely sen rinnoissa kiihtyy,
hehku kasvoja verestäin.

Jo leimuvat kokkoliekit,
jo ihminen ahertaa
uuden elämän luomistyössä.
— Valo seudun jo punertaa!

JUSSI LARVA.

Sisko, veikko, terve hei!

Sisko, veikko, terve hei!
Käytös nuorten rintamaan,
rivit kuntoon, eespäin vaan,
sisko, veikko, terve hei!

Sisko, veikko, terve hei!
Pienten parvi ompi tää,
suurist' emme jälkeen jää,
sisko, veikko, terve hei!

Sisko, veikko, terve hei!
Suuriks' kunhan, vartutaan,
taistokalpaan tartutaan,
sisko, veikko, terve hei!

Sisko, veikko, terve! hei!
Itää, länttä, etelää,
pohjan nuoret yhdistää,
sisko, veikko terve hei!

Sisko, veikko terve hei!
Nosta koko maailmaan
punalippus liehumaan,
sisko, veikko, terve hei!

K. R.

10 vuotta Saksan keisarivallan kukistumisesta

Marraskuun 9 pnä oli kulunut 10 vuotta keisarillisen Saksan kuolemasta. Marraskuun 9 pnä 1918 nimittäin karkoittivat Saksan työläiset ja sotilaat keisarin hallituksineen.

Monivuotinen sota oli näännyttänyt työtätekevät kansankerrokset aivan uuvuksiin ja juoksuhaudoissa viruneet soturit olivat kyllästyneet joukkomurhiin. Kun lisäksi bolshevikien vallankumous Venäjällä vaikutti sytyttävästi koko maailmaan, ei enää mikään voinut estää palon leimahtamista Saksassakin. Sitä valmistelivat vallankumouksen asialle uskollisina pysyneet spartakuslaiset.

Kun lokakuun 30 pnä komennettiin valtamerilaivasto taisteluja varten merelle, kieltäytyivät merisotilaat määräyksiä noudattamasta. Hallituksen joukot alkoivat vangita kapinallisia tarkoituksella saattaa heidät rangaistukseen. Tämän esti kuitenkin matruusien kapina. Se puhkesi Kielin sotasatamassa, jossa kapinalliset matrusit valtasivat koko laivaston ja asettivat sotilaidenneuvostot laivaston hallintoon. Kumouksellinen liike levisi nopeasti Hampuriin, Lypekkiin, Bremeniin ja pian myöskin sisämaahan: Hannoveriin Kölniin, Leipzigiin ynnä muualle. Jo marraskuun 8 pnä karkoitettiin kuningasperhe Munchenistä ja Baijeri julistettiin tasavallaksi. Vaadittiin jo keisarinkin pellolle heittämistä. Kun sitten Berlinkin marraskuun 9 pnä joutui vallankumouksellisten käsiin, täytyi "urhoollisen" keisarin paeta Hollantiin ja Badenin prinssi Maxin hallitus lähetettiin saman tien.

Badenin prinssin keisarilliseen hallitukseen olivat kuuluneet myöskin sosialidemokraattiset johtajat Philipp Scheidemann ja Bauer, joiden avulla keisari vielä yritti säilyttää horjuvaa valtaansa. Scheidemann yhdessä keisarillisen hallituksen miesten kanssa lähettikin marraskuun 5 pnä sosdem johtaja Gustav Nosken Kieliin provosoimaan alkanutta kapinaa tappioon. Mutta katalat yritykset epäonnistuivat. Kun keisarillinen hallitus kukistettiin, muodostettiin marraskuun 10 pnä uusi hallitus, johon tulivat m.m. sosdem johtajat Ebert, Scheidemann Landsberg, Haase, Dittmann ja Barth.

Aluksi täytyi uuden hallituksen tyytyä olemaan kautta maan perustettujen työläisten- ja sotilaidenneuvostojen Berliinissä sijainneen keskuskomitean valvonnan alaisena. Mutta aikaa myöten onnistui sosialidemokraateille keinotella itselleen ja porvaristolle uudelleen täysi valta. Työväki ja vallankumoukselliset sotilaat eivät olleet kyllin kouluuntuneita eivätkä tietoisia tehtävästään. Liebknechtin ja Luxemburgin pieni spartakusryhmäkään ei voinut petosta estää ja niin pääsi porvaristo uudelleen valtaan. Joulukuun 23 pnä nostattivat spartakistit kuitenkin osan matruuseista kapinaan Berlinissä ja seuraavina päivinä käytiin verisiä taisteluita kaduilla. Kun työläisiä teurastettiin mitä petomaisimmin, lähtivät hallituksesta riippumattomien sosialidemokraattien edustajat ja heidän tilalleen astuivat veritöistään kuuluisa Noske ja Saksan nykyinen sosdem työministeri Wissel. Tammikuun 5 pnä 1919 aloittivat työläiset spartakistien johdolla uuden kapinan ja taas riehuivat taistelut Berlinin kaduilla monta päivää. Vasta 12 pnä sai Noske joukkoineen kapinan kukistetuksi, teurastettuaan lukemattomat määrät työväenluokan parhaita poikia ja tyttäriä.

Kun me työläiset nyt kymmenen vuoden kuluttua katselemme näitä historiallisia tapahtumia, kunnioitamme työväenluokan urhoollisten vapaustaistelijain unohtumattomia uhrauksia Saksassa ja painamme lähtemättömästi mieliimme, ettei saa koskaan luottaa porvariston kanssa yhteistoiminnassa oleviin sosialidemokraattisiin johtajiin. He kavalsivat työväen vallankumouksen Saksassa ja hankkivat vallan uudelleen porvariston käsiin. Tässä työssään pesivät he koko noskelaisuuden nimellä kulkevan politiikan työläisveressä. Se on lähtemättömissä. Se varoittaa.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urno Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOItaja Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

PORT ARTHUR, ONT.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

NARVÄSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

HIEROJA, SAIRASVOIMISTELIJA Mrs. Laina Kolhi, 222 Wolseley St., Port Arthur, puhelin 2826.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street.— Puhelin 1185 S.

TIMMINS, ONT.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1673—
9 Durham St.

Hj. Westmanin
PARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA
sijaitsee
78 LANG ST., COBALT, ONT.
Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. — Huoneita vuokrataan.
Toverillinen kohtelu.
Mrs. Ester Kujala.

Heikkilän sisarusten
Matkailijakoti ja Sauna
243 St. Antoine St.
MONTREAL, QUEBEC

100
JALKAA LAPAMATOJA
enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähteayt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelyä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytteläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä. — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Sudbury

KAIKKI NAISET TYÖLÄISNAISTEN EDUSTAJAKOKOUKSEEN

Sunnuntai-aamuna alkaa Libertihaalilla Canadan työläisnaisten liiton keski-Ontarion osastojen edustajain neuvottelukokous.

Kaikkia asioita harrastavia paikkakunnan työläisnaisia kehotetaan saapumaan seuraamaan kokouksen menoa.

Iltapäivällä lienee lisäksi tarjolla kahvia, jotta sentähden ei tarvitse lähteä pois kokouksesta.

KUNNALLISVAALIT WATERS-MAALAISKUNNASSA

Waters-maalaiskunnan kunnallisneuvosto ja esimies tulivat valittua yksimielisesti viime maanantaina pidetyssä nimityskokouksessa. P. J. Kallio tuli kunnallisesimieheksi. Kunnallisneuvostoon tuli nimitettyä kolme entistä jäsentä, John Lahti, J. B. Moxom ja Henry Nelson, sekä Victor Mäkelä.

"HÄÄT RYMÄTTYLÄSSÄ"

on alkuperäinen suomalainen saaristolainen kansannäytelmä. Siinä on iloa ja hieman surua, romantikkaa ja proosaa kauniitten laulujen höystämänä. Pienen saaristolaisväen elämä kaikkineen pyyteineen kuvataan elävästi eteemme erilaisine tyyppeineen ja mielitekoineen. Hyväsydämisen nahjusmainen Östermanni, yhdessä tyttärensä (ensimäisestä avioliitosta) ja kasvattipoikansa kanssa, saa kokea mitä kotikuri merkitsee silloin kun "heikompi astia" ottaa ohjakset käteensä. Löytyypä täältä Rymättylästä myös sellainenkin tyttö, joka on vähällä "särkeä" kaksi miessydäntä, mutta pelastavat ne kuitenkin tekemällä "kääntymyksen" siten, että ensimäinen rakastaja joka tyttöä ei saa, rupeaa uskovaiseksi ja toinen, entinen saarnamies, kääntymällä maailman mieheksi, rupeamalla soittamaan haitaria, ryyppimään ja kiroilemaan saa tuon kuuluisan rymättyläisen lirusilmän "tussilullakseen". Sydämellinen rakkaus, joka vallitsee Östermannin tyttären Ellan ja kasvattipojan Niilon välillä, luo näytelmään kauniin kuvan saaristolaisten tunne-elämästä. Ostakaa lippunne ajoissa, niitä myydään etukäteen Jack Seppälän saunalla ja poikatalolla. Kuten eilisen päivän Vapaudesta olevasta ilmoituksesta näette tullaan kappaletta esittämään kahtena iltana peräkkäin, nim. lauantai- ja sunnuntai-iltana. — Kassu.

Beaver Lake

Tartupas kynääsi, sanoivat näyttelijät, ja kirjoita että ensi sunnuntaina, 2 pnä joulukuuta, esitetään Beaver Laken haalilla hyvä ja arvokas luokkanäytelmä "Työttömyyden uhrit". Ken silloin kynnelle kykenee, niin rientää mainittuna iltana täkäläiselle haalille. — Tuossa kaveri vielä kuiskasi, että se on puhvaamisen arvoinen, mutta kun minä jo sanoin, että se on luokkanäytelmä sekä samalla arvokas, niin pitäisi sen silloin uskoa, ja ilman mutinaa rientää katsomaan. Ovirahaa en tiedä, mutta arvelen että se ei ole hinnalla pilattu. Tulot lankeavat B. L:n naisten osaston hyväksi.

Viimeisessä naisten kokouksessa keskusteltiin alustuksista naisten tulevaan edustajakokoukseen. Valitsimme 4-henkisen komitean laatimaan alustukset. Ensimäinen, palvelijattarien ja yleensä kaikkien tehdas- ja työssä käypien naisten luja järjestyminen. Toisena, sota ja sen seuraukset, ja kuka on vihollinen. Kolmantena, väkijuomat ja mitkä ovat ne mahdolliset keinot, että voisimme estää nuorison lankeamasta väkijuomaorjuuteen. Neljäntenä, liikkuvatkuvat, kuinka monessa suhteessa ne tuottavat vahinkoa kaupunkilaisten lapsille. Se on vanhempain velvollisuus olla varovainen päästäessään lapsensa liikkuvien kuvien teatteriin. Ja kuinka usein viikossa. Koska keskustelussa ilmeni, että kuusi kertaakin viikossa istuu lapsukaiset seinään vahtaamassa. Tutkia ensin mitä nuo teatterit tarjoavat. Tämä olkoon myöskin vanhemmalle väelle.

On yleensä hyvin heikon puoleista toiminta, mutta pari sanaa nuorison ja lasten toiminnasta. Nuoriso-osasto henkii ja huokii reippauden puutteessa. Koska jäsenistö on nuorta ja reipasta väkeä, niin koettakaapas saada kokouksenne asialliseksi ja toiminta sellaiseksi, jota sopii mainita. Toimintaan ja toimimaan, olkoon sotahuutona. Lasten osaston toiminta on aivan rempallaan ja heiltä ei sovi täyttä vaatiakaan niin kauan kuin he käyvät omin nokkinsa kokousiltoina haalilla hyppimässä. Allekirjoittaneen pojat mukana. Lapsille tulisi saada sellainen varma henkilö, joka joutaisi olla heidän mukana, näyttää ja ohjata kuinka milloinkin toimitaan. Pitkät matkat ja sattuu vielä huono ilma on näin maanviljelysperukalla useinkin esteenä, mutta kun tositarmolla yritetään, niin eiköhän jotain aikaan saada.

Vielä hoksautus niille naisille, jotka ovat syrjässä naisten osastosta, että uudet jäsenet on tervetulleita. Kokous on 6 pnä joulukuuta täkäläisellä haalilla. — Toimintatarveisin

Pääskä.

Creighton Mine

Creighton Minen osaston näytelmäseura esittää 2 p:nä joulukuuta George Sandin kauniin kansantarinan "Sirkka eli pikku Fadett". Näytelmänäkin on se ehdottomasti kaunis, ja liikuttavasti kuvataan siinä köyhän tytön kohtaloa, halveksimista paremptiosaisten taholta, sekä sen vaikutusta herkkään tytön mieleen. Kaikki tämä tapahtuu vanhaan hyvään aikaan. Sirkka on kaunis kansannäytelmä, siinä on itkua ja naurua, totta ja leikkiä, se on pala elävää elämää ramppivalon väkevöittämänä. Tämä tarina on kuin entisyyden näyte, nykyajan expressionistisen näytelmäkirjallisuuden lomassa, värikäs särmätön vanha helmi, uudemman ajan voimakkaiden yhteiskunnallisten ristiriitojen nostamassa suunnassa näytelmäkirjallisuustuotannossa, joka etutilalla näyttämöidemme ohjelmistossa vallitsee.

Long Lake

Hiljaiseksi on tulleet olot täällä Pitkäjärven rantamilla. Kun tuo "uima-allas" meni ja otti jäisen vaipan ylleen, niin mitäpä huvia on enää tarjota kaupunkilaisväestölle, jotka kesällä tulla huristivat pois kaupungin pölyistä nauttimaan raittiista ilmasta metsien syliin.

Täällä on ollut sairautta. Toiset ovat joutuneet olemaan pitemmänkin aikaa vuoteenomana, eikä tiedä koska toipuvat. Loviisa Niemi on yhäkin vuoteessa. Samoin on Aino Aho Toronton sairaalassa. Hän on ollut siellä jo neljä viikkoa ja kuulemma leikattu kaulavian takia. Voi kuitenkin hyvin sieltä tulleiden tietojen mukaan. Toivoisimme heidän pian parantuvan ja saapuvan taas joukkoomme uusin voimin, jatkamaan työtämme yhteisen asiamme eteenpäin viemiseksi.

Kovin oli meidän emäntäväki hiljaisella tuulella, kun eivät saapuneet kokoukseen viime kerralla. Jää teki luonnollisesti toisille haittaa, vaan ei kaikille. Kokous meni melkein myttyyn. Niin ei saisi usein ainakaan käydä. Muistakaapas tulla ensi kokoukseen, joka pidetään 11 pnä joulukuuta. Saavutaan silloin oikein suurella joukolla. — A. M.

YLEISIÄ UUTISIA

Eläväinkuvain esitykset eivät ole teatterinäytäntöjä

Eikä niiden esittäminen ole niinmuodoin sunnuntaina kielletty

MONTREAL, marrask. 30. — Eläväinkuvain esitykset eivät ole teatterinäytäntöjä, sikäli kuin ne määritellään pyhäpäivälaissa, ja sen johdosta eivät ole sunnuntaisin kielletyt, on täällä julistanut korkeimman oikeuden tuomari Dessaulniers vahvistaessaan United Amusement Corporationin saaman päätöksen, millä estetään käräjillä käsittelemästä kannetta mainittua korporatsionia vastaan elokuvien sunnuntaiesityksien johdosta.

Uskonnolliset kuvat poistettu koulusta

WINDSOR, ONT., marrask. 30. — Kun Sandwichin kuudennen koulupiirin koulussa oli ollut seinällä uskonnollisia kuvia, niin ovat ne poistetut kahden naisen valituksen johdosta, sillä he olivat tehneet asiasta valituksen koulujen tarkastajalle.

Luchka pelastunut hirttonuorasta

Tuomio muutettu elinkautiseksi vankeudeksi

OTTAWA, marrask. 30. — Vaimonsa, Mary Milkon murhaamiseen Port Arthurissa syylliseksi havaitun Walter Luchkan hirttotuomio on hallituksen harkinnan jälkeen muutettu elinkautiseksi vankeudeksi. Luchka piti hirtettämän tänään, marraskuun 30 päivänä.

Maidon pastörisointia vaaditaan pakolliseksi asutuskeskuksissa

Meijeritalous on valtion suojeluksen tarpeessa

TORONTO, marrask. 30. — Täällä pidetyssä Canadan maitotalousneuvoston vuotuisessa kokouksessa on hyväksytty esitys, missä vaaditaan liittohallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta kaupungeissa, kauppaloissa ja kylissä käytettävä maito olisi pastörisoitava, sillä siten voitaisiin maito saada puhtaammaksi ja terveellisemmäksi, kun pastörisoimismenettelyn kautta voitaisiin maidosta tappaa tuberkuloosin, lavantaudin ynnä muiden esiintyvien tautien basillit.

Sen johdosta, että maahan tuotetaan vuosittain noin 15—20 miljoonaa naulaa voita, vaikka Canada on maanviljelysmaa, olisi hallituksen valtion suojeluksen kautta annettava maitotaloudelle tilaisuus edistää meijerituotantoa niin että se kykenisi kilpailemaan ulkomaalaista tuotantoa vastaan, sanotaan eräässä kokouksessa hyväksytyssä päätöslauselmassa.

Työläisen Taskukalenteri on saatavana

Kuten on jo ennemmin ilmotettu, on Työläisen Taskukalenteria nyt saatavissa Vapauden kirjakaupasta. Hinta 30 senttiä. Tilatkaa heti. — Toveruudella

Box 69 VAPAUS Sudbury Ont.

C. S. J. Creighton Minen Os. Näytelmäseura
—esittää—
Sunnuntaina, jouluk. 2 p:nä
"SIRKKA"
eli
PIKKU FADETTE
Kansannäytelmä 6:ssa näytöksessä. Georg' Sand'in novellin mukaan kirjoittanut Charlotte Birch-Pfeiffer.
Rusettien hinta 50 senttiä

STAR BOTTLING WORKS
K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ

LEMPI SAARINEN
83 5TH AVENUE TIMMINS, ONT.
Antaa hierontaa ja kylpyjä. (P

Suomalainen Matkailijakoti ja Asioimisto
Siistiä huoneita sekä ruokaa saatavana päivittäin ja viikottain. — Tulkki ja asioimisto samassa paikassa.
ED. HELSBERG, 1316 St. Antoine St., Montreal, Que.

RUOKAA JA HUONEITA
TUKKA LYHENEE JA LEUKA SILENEE SAMASSA PAIKASSA
Emil Salonen
1309 ST. ANTOINE ST. (P) MONTREAL, QUE.

200 ihmistä surmautunut Filipiineillä

Myrskyn tuhot yhä nousevat

MANILA, marrask. 29. — Keski-Filipiineillä raivonnut hirmumyrsky on viime perjantaina ja lauantaina surmannut yli 200 ihmistä, ilmotetaan eilisiltaan mennessä tehtyjen laskelmien perusteella. Pahimmin raivosi myrsky Samarin ja Leyten saarilla, joista ei vielä ole saatu yksityiskohtaisempia tietoja vahinkojen suuruudesta ja ihmishengen hukasta. Näin ollen saattaa surmansa saaneiden luku vielä melkoisesti kohota.

Punainen risti sekä hallitus ovat ryhtyneet avustustoimenpiteisiin. Hävitetyille alueille on lähetetty laivoja, jotka ovat olleet varustetut ruoka- ja lääketarpeilla, lääkäreillä sekä vaatteilla.

Tunnettuja kuolleita on tähän mennessä 114 Leytessä ja Samarissa. Satovahinkojen suuruutta ei tunneta. Kymmeniätuhansia ihmisiä on joutunut kodittomiksi yksin Leytessä, missä yhdessä ainoassa kaupungissa surmaantui 70 henkilöä. Myrsky on uudistunut, mutta vähäisemmällä voimalla.

Kapitalistien verotuksen helpottaminen

Baldwinin hallituksen lakiehdotus hyväksytty parlamentin toisessa käsittelyssä

LONTOO, marrask. 29. — Kolme päivää ekstäneen väittelyn jälkeen hyväksyttiin parlamentissa 344 äänellä 165 ääntä vastaan hallituksen esitys kunnallisten omaisuusverojen poistamisesta maa- ja teollisuusomaisuudesta. Asia oli esillä toisessa lukemisessa. Hallitus puolusti lakia muka työttömyyttä poistavana toimenpiteenä, selittäen, että työttömyys vähenisi teollisen toiminnan vilkastumisen kautta. Kunnille tulee lain mukaan maksettavaksi hyvitystä menettämistään eduista valtion rahastosta myönnetyillä määrärahoilla. Vastustajat ovat huomauttaneet, että hallitus tällä lailla haluaa sivuuttaa koko tärkeän työttömyyskysymyksen tekemättä mitään huutavain epäkohtien poistamiseksi.

Kaksi lasta kuollut tulipalossa

EDMONTON, ALTA., marrask. 30. — Martin Keoghin 13-vuotias tytär Margaret ja 6 vuotias poika Martin paloivat täällä heidän kotonaan tapahtuneessa tulipalossa. Heidän isänsä makaa vaikeasti palaneena sairaalassa, seurauksena yrityksistä lasten pelastamiseksi.

EATON LISÄÄ VAIKUTUSTAAN LÄNNELLÄ

Winnipeg, marrask. 30. — T. Eaton Companyn presidentti R. Y. Eaton on ilmoittanut, että johtamansa liike avaa joulukuun 5 päivänä uuden ja suuremman myymälän Saskatoonissa ja että Calgaryssä on uusi myymälärakennus tekeillä. Samoin Moose Jaw'ssa.

RADEK VETOAA TROTSKYN PUOLESTA

Berlin, marrask. 29. — Kommunistinen vasemmistolainen lehti "Volkswille" on julkaissut Karl Radekin kirjottaman avoimen kirjeen, jonka viimeksimainittu on lähettänyt karkotuspaikastaan, Tomskista Siperiasta. Kirjeessä pyydetään Neuvostoliiton kommunistipuolueen johtoa siirtämään Leon Trotskyn lauhkeampaan ilmastoon sekä varaamaan hänelle pätevää lääkärihoitoa ja vapauttamaan hänet leipähuolista.

Halutaan tietää

Täten haluaisin tietää missä nykyään oleskelee Urho Peltari nimimen mies. Ole hyvä ja ilmoita nykyinen olinpaikkasi sillä asian kyllä tiedät. Jos ei hän itse tätä satu huomaamaan, niin pyydän että jos joku hänen tuttavistaan olisi hyvä ja ilmottaisi allaolevalla osotteella. Tuttavilta kirjeet tervetulleita. (265

Onni Wainio,
Box 181, Huntsville, Ont.

Olli Luukko, äitisi haluaisi tietoja sinusta Suomeen. Hän on käskenyt minun sinusta tietoa ottamaan, niin kirjota heti, tai jos joku voisi hänestä jotain tietoa antaa, pyydän lähettämään osotteella: (265

A. Luukko,
Box 1111, Sudbury, Ont.

Hammaslääkäri
DR. S. HARRIS
1122 Notre Dame Street West
Puhelin Main 8087 Montreal, Que. (ToP

Huomatkaa!
Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP
Emil Ojala
Sudbury, Ont.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

Kaikki, jotka tietävät
olevansa ruoka- ja asuntovelkaa minulle, niin olisivat hyviä ja korjaisivat asiansa kanssani 25 päivään mennessä joulukuuta 1928.
Mrs. O. Kauhanen,
47 Widmer St., Toronto 2, Ont.

Nikkelitrustin osakkeiden hinnat nousevat

TORONTO, marrask. 29. — Että Mond Nickel Companyn ja International Nickel Companyn trustiksi yhdistämisestä odotetaan suuria riistovoittoja todistaa se, että mantereen osakepörsseissä on viime aikoina trustin piakkoin jaettavat osakkeet nousseet hinnoissa huomattavasti. Samaan aikaan kun International Nickel Companyn 25 dollarin nimellisarvoiset osakkeet ovat nousseet viime vuoden alhaisimmasta hinnasta 39.50 dollaria aina 228 dollariin saakka, ovat nikkelitrustin viiden dollarin nimellisarvoiset osakkeet nousseet 39.25 dollarin hintaan.

Tulevan kuun aikana vaihdetaan Incon vanhat osakkeet uusiksi trustin osakkeiksi antamalla jokaisesta vanhasta osakkeesta kuusi uutta.

Konstantinopoli, marrask. 29. — Ford-yhtiö on tehnyt Turkin hallituksen kanssa sopimuksen, jonka mukaan ensimäinen Ford-autojen kokoonpanotehdas tulee kohdakkoin perustettavaksi Turkissa. Turkissa on tätänykyä n. 6,000 autoa. Puolet näistä on tuotettu maahan kuluvana vuonna. Niistä on 4/5 osaa Amerikasta.

Northern Baking Co.
Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa.
Telefooni 582

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

Suljettuja ja avonaisia autoja saatavana
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä.
Walter Luoma, Sudbury.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavia Avenuen kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavia.
Puhelin Howard 4788.

Rahaa Lainataan
kiiteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

Osuusruokala
Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Aaron Linder
Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.
Tel. 499. — Box 2084. — Sudbury.

Toht. Jos. Teich
HAMMASLÄÄKÄRI
Strand teatteri rakennuksessa.
Kirkland Lake, Ont.
Puhelin 44
Kaasun avulla poistetaan hampaita.
SILTA Y.M. HAMMASTYÖTÄ

Willamette Blvd. Sanitarium
on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.
Drs. Kokko & Kokko,
467 Willamette Blvd., Portland, Ore. Puhelin: Walnut 6747.

Dr. F. C. Fraser
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

Kuinka Nuga-Tone antaa lisävoimia hermoille
Heikkohermoisuus saa aikaan unettomuutta, hermostunutta ärtyisyyttä ja jalompien elimien toiminnan hidastumista, nämä vuorostaan tekevät teidät kykenemättömäksi ja sairaaksi. Nuga-Tone sisältää joukon parhaimpia tunnettuja lääkeaineita hermojen vahvistuttamiseksi ja niiden toiminnan kiihottamiseksi, sekä lihasten ja elimien voimistamiseksi. Se myöskin sisältää lääkeaineita jotka lisäävät ruokahalua, parantavat ruoansulatusta, huojentavat munuais tai virtsarakko häiriöitä, päänkipuja, pyörrytyskohtauksia, umpitautia sekä yleensä lisäävät terveyttä.
Tyypillinen esimerkki Nuga-Tonen parantavista voimista on tulokset jotka sen käyttämisestä sai Miss Anna Hogg, Korea, Ky. Hän sanoo: "Minä olin uloskulunut, heikko ja hermostunut, enkä voinut tehdä mitään. Nuga-Tone sai aikaan minulle enempi kuin kaikki ennen nauttimani lääkkeet. Se lisäsi voimiani ja terveyttäni." Tällaisien tuloksien tulisi rohkaista teidäkin nauttimaan Nuga-Tonea saadakseen terveytensä takaisin. Nuga-Tonea on saatavana kaikkialla missä lääkkeitä yleensä myydään, tai välittäjänne voi tilata sitä teille tukkurohdoskauppiaalta.